

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 300.— | Negyed évre K 75.—
Fél évre K 150.— | Egy hónapra K 25.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — 10-20

A karácsonyi mérleg.

Irtta: Dr. Baltazár Dezső.

A keresztyéniséget az evangéliumban foglalt értékeivel, igazságaival, áldásaival és az életben jelentkező hatásaival, eredményeivel karácsonykor szokás mérlegre vetni. A bölcsőhöz visszatér az emberi elme bírálata s onnan a kezdőpontról néz végig a keresztyéniség pályafutásán s ott állva alkotja meg az ítéletét. Mondani sem kell, hogy így az ítélet az ítéletelőre legkönnyebb s a megítélés tárgyára legelőnytelenebb.

A kezdeten a keresztyéniséget maga Jézus képviselte olyan tökéletes tulajdonságokkal, cselekedetekkel, tanításokkal és példaadásokkal, amelyekben az isteni erő nyilatkozik. Azután a keresztyéniség képviselői emberekre száll, akik még az evangéliumban nyert lélekátidomító és világátalakító hatalom dacára is olyan gyarlók maradtak, hogy bátran mondhatja rájuk a szentírás ítélete, miszerint: aki magáról azt állítja, hogy bűn nélkül való, az olyan ember magamagát csalja meg, de megcsalják mindazok az intézmények is, amelyek emberekből állván, magukról hasonlót állítanak.

A keresztyéniséget a szeretet intézményének kell neveznünk, ha az Istenben az örök szeretet lelkét és igazságát felismertük. A szeretet mellett mindjárt megjelenik a szabadság, mint attól elválaszthatatlan vagy inkább mint annak része, vagy legalább is lélektani folyománya. »Ahol az Urnak lelke, ott a szabadság«, mondja Pál apostol. Maga pedig Jézus ráüti az isteni igazság pecsétjét ezekkel a szavakkal: »a fiak szabaddok: vagyis, hogy akit szeretetből fiává fogad az Isten, mint ahogy Jézusban fiává fogadott minden embereket, még a kiáltó követeket is, azt szabaddá is teszi. Keresztyéniség és szabadság nemcsak hogy el nem választhatók egymástól, hanem egymást jóformán fedő valláserkölcsi tartalmak. A szabadságban azonban meg kell állni, Jézus parancsolja ezt. Ami egyfelől azt teszi, hogy a szabadságot nem szabad elaludni semmi kincsért vagy félelemért, másfelől azt, hogy benne ingadoznia nem szabad, hanem megmaradni vele az isteni törvények határai között. A keresztyén szabadság épen olyan messze van a zsarnoksággal letaposott szolgaságtól, mint a féktelen szabadságtól, amelynek egyéb törvénye nincs, mint az erkölcsi korlátok nihilizmusa.

A mai magyar politika uralkodó irányzata a keresztyén vagy ahogy a gyakorlatban inkább kinéz, a keresztyén jelszó hangadása mellett próbálkozik a nagy országválságot megoldani. Egy néhány istentelen embertől eltekintve nem hiszem, hogy lenne akár a nem keresztyének között is csak egy ember is, aki a keresztyén eszmék érvényesítését ne óhajtana az egész vonalon. Hiszen a keresztyéni szeretet és szabadság fényes levegőjében minden emberi jó törekvés kifejezhető sikeres pályafutásának szárnyait. A keresztyén eszmék diadala nyomán szelidség, békesség, szorga-

lom, becsület, épülés, haladás, emelkedés, tökéletesedés jár, árasztva az általános társadalmi áldásokat.

A keresztyén politika sikerét, maradandóságát az ogja eldönteni, hogy lesz-e a vezérekben elég érték és erő ahhoz, hogy a keresztyén szabadságnak minden gátját félretolva, magának a keresztyén etikának imponáló tekintélyével fékezze meg a szabadság túlzásait. Az erőszak féke és megtorlása csak a bűnökre alkalmazható. Általános eszköznek, politikai elvnek, vezéreszmének, közéleti rendszernek alkalmazni annyi, mint megbénítani a szellemi kifejlődés és anyagi előhaladás élettényezőit.

A forradalmak féktelenkedései után igen könnyű dolguk szokott lenni a szabadság ellenségeinek. Reá mutatnak a féktelenség következményeire: az anyagi romlásra, erkölcsi hanyatlásra és mindezeket nem a féktelenség, hanem a szabadság rovására írják. A radikális felforgatást, az istentagadásig fajuló szabadságot azonosítják a liberálizmussal, holott ez utóbbi a józan haladás, okos építés, áldásos termelés, emberi tökéletesedés mással nem pótolható világnézlete. Az emberiség és nemzet élő lelkiismeretére vár a feladat, hogy a túlzó visszahatás hibás gondolatvilágától és megtévesztő irányításától kioldozza a lelkeket és visszavezesse a szabadelvűségnek abba a légkörébe, amelyben a társadalom és állam építő, erősítő és termékenyítő tényezői az eső és napfény, a harmat és napsugár gondviselésszerű váltakozásában hatályosulnak. A napot nem fogjuk kikérhözhatni a természet világából azért, mert olykor leperzseli a szántóvető reménységét; sem az esőt amiatt, mert néha vizáradás átkával ront reá a határra. Az evangéliumi szabadságban rejlő liberalizmus határán tántoríthatatlan kitartással tartjuk az őrséget és hamis okoskodások, csalárd törekvések, gonosz támadások és kártékony ostromok ellen megvédjük a benne rejlő nagy szellemi erkölcsi kincseket. A sötétségbe azzal a fényel világítunk bele, amelyet az evangélium minékünk lelkiismereti szabadságban és egyetemes embertestvéri szeretetben adott.

A szabadság mostani rendszerét karácsonyi mérlegre téve, az eredmények oldalának serpenyője szomorú magasságban marad s a keresztyén szabadság nagy objektív értékei, követelményei a kincses mélység felé húzzák alá a másik serpenyőjét. A keresztyén vallás igazságait vagy egészükben, minden vonatkozásukban lehet az ország életében érvényesíteni, vagy sehogy. Egymás nélkül, különösen szabadság nélkül a keresztyén vallás követelményeivel épen ellentétes eredmények katasztrófájába rohanunk.

Amint a hatalomnak is van féke az okos szabadság tiszteletében, azonképen az engedelmisségnek is van szabadsága az Isten törvényének korlátain belül. Akár az a fék meglazul, akár ez a korlát meginog: mindkét esetben szomorúan néz ki a karácsonyi mérlege.

Ruházzuk fel a közalkalmazottak gyermekeit!

A „Debreczeni Független Ujság“ 10,000 koronával indítja meg a gyűjtési akciót

Csonkamagyarország romokkal borított földjén nehezen ver újból gyökeret a konszolidáció, amelyet forradalmak viharai téptek le tövéről. Mi ennek az oka? A nagy politikai, elképzelhetetlenül súlyos gazdasági tényezők és ezekből folyólag, de ezeken is uralkodva a társadalom állandó, szünni nem akaró nyugtalansága. S a társadalom egyes osztályainak karácsony ünnepén nem lehet ez ünnephez méltóbb elhatározása, mint hogy feladatukat felismerve, az ünnepi áhitat ritka perceiben megkezdjék s a hétköznapok munkától veritékes óráiban is folytassák azt a munkát, amelyet nem végezhet el helyettök az állam, amelyet tető alá csak az ő elhatározásuk és munkájuk hozhat: *a társadalmi béke helyreállítását.*

Frázis — lehetne erre is mondani, ha nem látnánk napról napra romlásunk tragikus bizonyosságait, hogy nem az, nem frázis, hanem az egyetlen, célul kitűzhető valóság. A társadalmi békének helyre kell állania, ha megannyi, e béke hiányából élő ember existenciáját veszélyezteti is, ha a napi politika puskaporát víz alá meríti is, ha meg kell változnia az embereknek, az eszméknek, az ideáloknak is: *a társadalmi béke halaszthatatlanul feltétele Csonkamagyarországnak.*

Két nagy társadalmi osztály él Csonkamagyarországon, melynek politikai és gazdasági helyzete a nyugtalanságok forrása, a társadalmi béke súlyos kerékkötő lánc. Az egyik: *a munkásosztály.* A társadalom feladatát vizsgálván ehelyütt, a munkásosztály problémáját ki kell kap-

csolnunk, részint mert ez a politikára tartozik, részint mert a munkásosztály gazdasági helyzete a munkaalkalmak, a termelési lehetőségek, forgalmi feltételek oly sok, különböző, de egyaránt országos jelentőségű problémájától függ, hogy a társadalom ezekből csak nagyon keveset vállalhat magára. A társadalom feladata e téren csak a megnyugtatás, a jó akarat, a tiszta szándék megnyilvánítása, a megértő kézzorítás lehet, a probléma megoldása elsősorban állami feladat.

A másik osztály: *a közalkalmazottak.* A köz verejtékes munkával dolgozó rabszolgái, az irodák páriái, akik egy hosszú életen át íróasztalaik mellett görnyedve, az állam, a társadalom vagyonát, számlálatlan millióit kezelik, a polgárok élet- és vagyonbiztonságát védik, becsületét megoltalmazzák, ügyesbajos dolgait elintézik, igazságot szolgáltatnak, kényelméről gondoskodnak, midnyájunknak alázatos szolgái: a közalkalmazottak, akik mindezekért cserébe soha nem kaptak annyit, amennyiből megélhettek, gyermekeiket felnevelhették és öregkoruk nyugalmát biztosíthatták volna: a közalkalmazottak, akiknek mindegy, milyenek a politikai, a gazdasági viszonyok, mert ők minden időben és minden viszonyok között egyaránt koldusok, a köz koldusai.

A közalkalmazottak serege, az értelmiségi középosztály legnagyobb rétege, lezüllött a gazdasági nyomorúság legmélyebb fokára.

A közalkalmazottakat kell kézen fognia a társadalomnak és visszaadni nekik nyugal-

mukat. De ez ma már csak úgy lehetséges, ha ezekben a hivatal-szobákban legalább is a minimális életfeltételeket találják meg, ha becsületes, munkás életüket nem mérgezi tovább a gond, a kenyér, a ruha, az iskoláztatás, a gyermeknevelés és az öregkor rettenetes gondja. Az állam feladata ez is első-sorban, csakis a mindnyájunkat magában egyesítő állam hatalma és eszközei alkalmasak e probléma megoldására, de itt, ezen a téren a társadalom is sokat tehet, olyan sokat, hogy ha meghozza és meg kell hoznia a saját nyugalmát, biztonságát és jövője érdekében a kellő áldozatokat, akkor az állam számára minden kedvező előfeltételt megteremt a nagy probléma megoldásához egyrészt, másrészt megteremt a nagy s nehezen várt lépést a társadalmi béke helyreállításához.

Meg kell értenie a társadalom azon osztályainak, akiknek viszonylagosan jobb helyzete, kedvezőbb életfeltételei, munkájának kifizetőbb gyümölcsözése, jó ruhája, jó cipője, hus az asztalán, páholyjegye a színházban és a kulturember szükségleteinek kielégítésére módot nyújtó jövedelme van, meg kell érteniök, hogy ezen a téren elháríthatatlan feladatok várnak rájuk.

Debreczenben a hivatalos kimutatás szerint 9000 közalkalmazott van és ebből 3000 közalkalmazottnak 5200 gyermek felneveléséről, iskoláztatásáról, táplálásáról és ruházásáról kell gondoskodnia. 3000 közalkalmazott nem tud aludni éjszakánként, mert becsületes szívét keserű gond rágja, hogy mit ad enni másnap gyermekeinek, miből javíthatja meg rongyos cipőiket és honnan szerez nekik ruhát a régi helyett, amiből kinőttek, kikoptak már, hiszen olyan régen volt, amikor a kis ruhák még újak voltak.

Az ünnepi áhitat, a magabizallság, a mindenkit átölelő szeretet napján kérés szóval fordulunk Debreczen társadalmához. Kérjük, hogy Csonkamagyarország mai szomorú karácsonyi ünnepén ne legyen üres frázis a Szeretet, hanem legyen élő valóság, amely az öröm, a megnyugvás és legalább egy boldog és gondatlan perc nagyszerű érzését varázsolja azoknak az otthonába, akiknél az öröm ritka vendég, a megnyugvás lassanként ismeretlen fogalom, a boldogság elérhetetlen ábránd. A nagy nyilvánosság szószékéről intézünk ünnepi felhívást Debreczen társadalmához, tegye emlékezetessé karácsony ünnepét, hogy megvalósuljon az igazi treuga dei, hogy élő valósággá legyen a Szeretet: *ruházza föl a debreczeni közalkalmazottak rongyos ruhában didergő gyermekeit.*

Karácsony ünnepén, amikor minden apa gyermeke boldog ujjongásban gyönyörködik, amikor a szívek fogékonyabbak, a lelkek inkább meghallják a

kérő szót. — gyűjtést indítunk a debreczeni közalkalmazottak gyermekeinek felruházására és a gyűjtést a Debreczeni Független Ujság 10.000 koronás adományával megkezdjük.

Nem szabad, hogy akadjon Debreczenben pénzintézet, testület és egyház, egyetlen gazda, iparos, kereskedő, ügyvéd, orvos, egyetlen szabad foglalkozású polgár, aki a legtöbbet ne adja erre a célra, mert ha ez a nagyszerű cél megvalósul, ha levesszük a közalkalmazottak válláról a legterhebb, a leginkább gondot, ha ruhát adunk az ártatlan kis gyermekeknek, akkor megértő, hálás kézzorítás fogja megpecsételni a konszolidáció, az újjászületés, a halálból feltámadás első és elengedhetetlen feltételét: *a társadalmi békét.*

A közalkalmazottak gyermekeinek felruházására szánt minden adományt a Debreczeni Független Ujság kiadóhivatala (Piac-u. 49.) veszi át. Az adományokat naponként hirlapilag nyugtázzuk.

A közalkalmazottak tájékoztatására közöljük, hogy az ezenel megindított akció minden további mozzanata, minden hirdetés, tájékoztatás, felhívás és az agitálás minden eszköze csak az akció sikere érdekében történik. Tiszteljük azonban és teljes mértékben figyelembe vesszük a közalkalmazottak, az értelmiségi középosztály, az ország, a város sorsát, ügyeit intéző tisztviselők nemes érzékenységét és ugyanakkor, amikor minden képességünket, minden erőnket latbavetjük a köz nagy érdekeiből fakadó akciónk sikere érdekében, ugyanakkor szilárd elhatározásunk, hogy csak a gyűjtés, a társadalom önkéntes megadóztatása folyik a nyilvánosság előtt, az eredmény, a gyermekek felruházása tekintetében pedig megtaláljuk a módját annak, hogy ez a közalkalmazottak belügye maradjon, ne kerüljön dobóra: ki kapott, mit kapott. Jól tudjuk, hogy nemes és becsületes, igaz és magyaros az az érzés, amely a közalkalmazottat visszariasztja attól, hogy nyomorát a piacra vigye és már most biztosíthatjuk a közalkalmazottakat, hogy amily hangos szóval folytatjuk a gyűjtést, ugyanakkor csendben tisztán és kizárólag a közalkalmazottak belügyeként történik majd meg akciónk céljának végrehajtása: a közalkalmazottak gyermekeinek felruházása. Mert nem az emberek hívságos elismerése és nem a hangos szóval hódoló hála, hanem a jól végzett kötelesség felemelő érzése az egyetlen, az igazi jutalom, amiért dolgozni, fáradozni érdemes.

VERSEK.

Dacok Szabály-urral.

Az életem, meg néhány versem
Kopott, szegényes, szürkefajta,
De egyre büszke mind a kettő,
Hogy nem lett ur a Szabály rajta!

Hiszen, nem mondom, lehet ugyis,
Szabállyal élni, verset írni,
De mégis szebb Szabály-urunkat
Dacosan, büszkén, bátran lebirni!

Az éltem rom és rongy a versem,
De nagy urak!... Maguknak élnek...
S fényes szolgálóddal, Szabály-ur,
Ha éhenhalnak, sem cserélnek!

Ember sorsa.

Napba néztem: megvakultam,
Egbe vágytam: sárbahulltam,
Ember voltam, sorsom ez!

Tűzhöz értem: hamu mentem,
Virág meghalt: a kezemben,
Ember voltam, sorsom ez!

Amit vártam: ma is várom,
Almot láttam: maradt álom,
Ember voltam, sorsom ez!

Hittel hittem: embereknek,
Vérem adtam: kinevettek,
Ember voltam, sorsom ez!

S kit áldottam: mert szeretett,
Áldom ma is: hogy elvetett,
Ember voltam, sorsom ez!

Gond-ur.

Gond-ur ma nálam bekopogtatott
S én szóltam hozzá:

»Nincs tovább, nagyur
Hiába jöttél, mítsem adhatok,
Mert minden, minden régen a tiéd
Tiéd a szívem helyén az üszök,
Tiéd a szemem helyén az üveg,
Tiéd a szám kiszáradt sirja,
Tiéd a faradt két karom,
Tiéd a vágyam és az álom,
Tiéd minden! Még mit kívánsz?»
»Téged!» — szól Gond-ur
S halkán nevetett.

Kezek.

Kezét urasszonyosok tiszta vére
Formálta izzón karcsuvá, fehérre...

Kezem zömök, esellen póri kéz,
Robotrajrok multjából idéz...

Szívem, ma verd, kongasd a vér-
haragot,
Paraszt kezem ma durva hódolattal
Kezét simítá, kis pihés galambot...

A kezem átok, a keze áldás,
A kezem bűn, a keze megbocsátás,
Kezem pogány, a keze szent,
A kezem ölt... s a keze
holt szívemből
Teremtett újra elevent!

L. Loránt József.

LEGSZEBB KALAPOK FRANK EDÉNÉL.

SZÓT KÉREK!

A hála néha különös formában nyilvánul meg. Az ezeregyéjszaka meséiben olvasunk egy dzsinről, aki halála jeléül meg akarta ölni a hajóst, mikor kiszabadította az üvegpalackból, amelybe ő dzsin-ségét belezárták. Az ezerkettedik éjszakán Debreczenben is hasonló eset történt. Amikor az oláhok bevonultak Debreczenbe, *Ballazár* püspök első érintkezése az volt az oláh tábornokkal, hogy elébe vezette a síró asszonyok küldöttségét, akiknek férjeit a vörösök tuszként elhurcolták és főpapi szavának súlyával kérte a megszállók vezérért, járjon közbe, hogy a síró asszonyok férjei hazakerülhessenek. Ugyanakkor *Magoss György* a főispáni hatáskör minden eszközét felhasználta és végre is kiverekedte, hogy a tuszok hazajöhessenek. A palackból kiszabadult dzsinek, akarom mondani tuszok, eleinte, mint a mesében, csak terjeszkedtek, nőttek, nagyra, szélesre és mikor már olyan nagyra nőttek, hogy elsötétítették az eget, akkor — meg akarják folytatni megmentőiket. Nem mindegyik dzsin, akarom mondani tusz. — a mese szerint is a dzsinek közül a legtöbb nemes hajlandósága, hálás szellem, de aki hálátlan — és ezekről szól mesénk — az vakon hálátlan. Vigasztalásul szolgáljon, hogy amint az ezeregyéjszaka meséi is igazságot szolgáltatnak, úgy az ezerkettedik éjszakán is kiderül az igazság: a gonosz dzsineket visszazárják a palackba és bedobják a tengerbe, hadd uszkáljanak a zavaros hullámonkon, amíg — az emberek sohasem okulnak — megint akad egy naiv hajós, aki kihalásza őket.

Hagyományos szokás, hogy a főispán a közgyűlés bezárása előtt megköszöni a törvényhatósági bizottság tagjainak a hasznos munkálkodást. A hagyományhoz híven a főispán csütörtökön is köszönetet mondott a közgyűlésnek a hasznos munkálkodásért. Ez a köszönet ezuttal nem volt frázis.

Molnár Ferenc új darabja, a *hatlyu*, már budapesti bemutatóján európai sikert aratott, külföldi igazgatók már a bemutatón lekötötték az új *Molnár-darabot*, és rövidesen Európa minden nagy városa visszhangozni fog nem *»Molnár Ferenc«*, hanem a nagy magyar író újabb diadalától. Mert *Molnár Ferenc* csak idehaza és csak most egyszerűen *Molnár Ferenc*, odakint a nagy kulturálmunkában ő is egyike azoknak a nagy magyar íróknak, akik nem a születési bizonyítványukkal, hanem — mondhatnám — az érettségi bizonyítványukkal szereztek és szereznek megbecsülést a magyarságnak. És még valami! *Molnár Ferenc* mint magyar író, mint magyar zseni érte el, hogy itthon is, odakint is már

»Molnárferenc« lett belőle és ha a kurzus lapjai a *Molnár Ferencet* egyébként megillető öles kritikákban tiltakoznak is a *Molnár*

magyarsága ellen, a világ ítéletét szerencsére meg nem változathatják, mert szerzőik csak *Kádár Lehelek* és nem *»Kádárlehelek«*.

Apponyi a kormány programjáról

„Jobb karácsonyt nyert az ország, mint remélni mertem

Budapest, dec. 24. A kormány programja fölötti vitában *Apponyi Albert* gróf már nem vehetett részt, mert még mielőtt a sor rákerülhetett volna felszólalására, a nemzetgyűlés megkezdte karácsonyi szünetét. *Apponyi Albert* gróf a kormány programjáról a következőket mondta:

— Az új *Teleky-kabinet* megalakulása és eddigi nyilatkozatai fejlődést mutatnak abban az irányban, amelynek mindig szószólója voltam, t. i. annak a realpolitikának irányában, amely meg nem valósítható jelszavak és izgató természetű, nem aktuális kérdések helyett a pénzügyi és közgazdasági rekonstrukciót tűzi ki célul. Ilyen politikát minden jó hazafi támogathat és nincs tévesebb beállítás, mint az, mely ennek követését a keresztény irányzat elhagyásának minősítene, mert azzal nemcsak hogy összefér, hanem annak egyenes követelménye, minthogy megfeleljen a komoly kötelességtudásnak.

— A pénzügyminiszter nagyszabású és mélyen átgondolt programja azt a megnyugvást kelti, hogy a legnehezebb munka területén az egész feladatot átfogó rendszerességgel dolgozunk, ami okvetlenül nagy hatással lesz pénzügyi és politikai hitelünk megszilárdulására és a kormány tekintélyének emelésére. Magában az a körülmény, hogy a lelkek a bizonytalanság lidérenyomása alól szabadulnak fel, melyet a sokféle tervezgetésnek ílesztő hatása rájuk gyakorolt, hogy végre mindenki tudja, milyen áldozatot kell

majd hoznia a pénzügyi konszolidáció érdekében és hogy ez az áldozat — bár súlyos, de elviselhető — megbecsülhetetlen vívmányt jelent és kétségtelenül elő fogja mozdítani a produktív munka megindulását.

— Egészen hibás az a beállítás, mintha a többségi párt azzal, hogy egy hozzá nem tartozó szakférfiúnak, pénzügyi programját elfogadta és őt, mint a kormány tagját támogatja, akár elveiből, akár az őt megillető parlamenti hatalomból bármit is feláldozna. Minden kormány és minden miniszter parlamentáris, mihelyt a többség támogatását bírja és a többség csak megerősödik azáltal, ha tárgyilagos felfogásának tanujelét adja és megmutatja, hogy az ország érdekét többre becsüli, mint a párturalom személyes igényeit. Akik a többséget alkotják, úgy neki, mint az országnak rossz szolgálatot tesznek ugratásaikkal.

— Remélem, hogy nem lesz visszafordulás a realpolitika azon útján, melyre ráléptünk és amelynek követésében — természetesen fentartva magamnak minden részletben a kritika szabadságát — a kormányt tölem telhetőleg támogatni kívánom.

— Egészen véve jobb karácsonyt nyertem és nyert a nemzet, mintsem remélni mertem.

A városi tanács álláspontja Márk Endre interpellációival szemben

Csóka Sámuel Márk Endre ellen

Debreczen városi törvényhatósági bizottsága hétfőn, december 27-én délelőtti 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart, amelynek napirendjén a *Márk Endre* udvari tanácsos, nyugalmazott polgármesternek a szerdai közgyűlésen elmondott interpellációra adott, illetve adandó válaszok szerepelnek.

A városi tanács ma délben 1 órakor teljes tanácsulást tartott, hogy az interpellációra adandó válaszokat megállapítsa. A teljes tanácsulésen *Huberth Ottó* főispán elnökölt és résztvett az ülésen *Csóka Sámuel* polgármester-helyettes-főjegyző is.

Az ülés megnyitása után *Csóka Sámuel* polgármester-helyettes-főjegyző

a viriliseknévjegyzékére

vonatközlőg előadta, hogy aug. 31-ére elkészült a virilisek névjegyzéke, be is terjesztette az igazoló bizottsághoz, azonban szeptemberben megjelent az új adótörvény, mely 1920. január 1-ig visszamenőleg állapította meg új adókat. Mivel pedig a virilisek névjegyzéke a törvény értelmében mindenkor az arra az évre kivetett adó alapján állítandó

össze, várni kellett, amíg az adó-kivetés elkészült. Erre vonatkozólag a polgármester-helyettes intézkedett is *Vásáry István* dr. tanácsnoknál. *Vásáry* tanácsnok a felhívásnak eleget is tett és december 22-én elkészült az új névjegyzék. December 23-án áttették az igazoló bizottsághoz és a mai nappal már közszemlére is ki van téve.

A tanács ezt az előterjesztést, mint a közgyűlésnek adandó választ tudomásul vette azzal, hogy a januári közgyűlés a hónap utolsó hetében már az új névjegyzék alapján lesz összehívható.

A tisztí főügyész helyettesítésére

vonatközlőg *Csóka Sámuel* főjegyző előadja, hogy a felfüggesztett tisztviselő helyettesítése főispáni jog. A főügyésznek a fegyelmi választmányban történő helyettesítéséről való közgyűlési gondoskodás arra az esetre szól, ha egyes esetek tekintetében a tisztí főügyész akadályozva van, vagy érdekelt. Nyilvánvaló, hogy *Debreczeni Barna* dr. mint behelyettesített tisztí főügyész mind-

azokkal a jogokkal és kötelességekkel bír, amelyek a felfüggesztett főügyészt megilleték, teljes joggal vett részt és szavazott a közgazgatási bizottságban. A közgyűlés által kijelölt helyettesek csak az esetben működhetnek és csak a fegyelmi választmányban, ha *Debreczeni Barna* dr. lenne akadályozva, vagy lenne érdekelt.

Debreczeni Barna dr.: Ez a törvényt magyarázat olyan egyszerű, hogy ezt meg nem érteni is csak félremagyarázási szándékkal lehet.

Csóka Sámuel: Ami az összeférhetetlenséget illeti, úgy tudom, hogy a főügyész ura *Debreczeni* Első Takarékpénztárnál szabadságolva lett. Ez nem az első eset, hiszen *Márk Endre*t, mint az egyházkerület ügyészét is szabadságolták, hogy polgármester lehessen és most, hogy nyugdíjba ment, régi hivatalát nyomban el is foglalta. Annál kevésbé inkompatibilis a főügyész ur. aki csak ideiglenesen helyettesít egy városi tisztviselőt.

Debreczeni Barna: Még ha nem is lennék szabadságolva, akkor is módot ad a törvény és a szabályrendeletmagánygyakorlat folytatására.

A tanács az elhangzott fejtegetéseket az interpellációra adandó válaszul elfogadta és ezzel a teljes tanácsulés véget ért.

Az ülés berekesztése után *Csóka Sámuel* polgármester-helyettes-főjegyző a következő kijelentést tette a tanács tagjai előtt:

— *Márk Endre* ömeltóságának személyem elleni kirokanását az agokori gyöngesség jelűl szellemi rokkantságának tulajdonítom és mint ilyet nem tehetem diskusszió tárgyává sem. Ezt izlésem tiltja.

A villamosáram korlátozása és a cenzura kényszeritene arra, hogy lapunkat már a kora délutáni órákban lezárjuk és így a tanácsulés határozataihoz csak azokat a megjegyzéseket fűzhetjük hozzá, amelyek már első pillanatra is szembe ötenek.

A virilisek névjegyzékére vonatkozólag megállapíthatjuk, hogy mivel a törvény szerint ezzel mindig a decemberi közgyűlésnek kell foglalkoznia, a mulasztás mégis megtörtént. A decemberi közgyűlés, illetve ezuttal a december végén tartott novemberi közgyűlés nem foglalkozott a névjegyzékkel, holott ha mással nem, foglalkoznia kellett volna azzal a tanácsi, vagy polgármesteri jelentéssel, hogy mért nem készülhetett el idejében a névjegyzék. Ennek a késedelemnek az igazi oka a főispánnak és a polgármester-helyettesnek a mai teljes tanácsulésen magyarázatoképen elhangzott abban a kijelentésében keresendő, hogy azt hitték, hogy ez év decemberében már új törvény alapján ejtik meg a választásokat. Ez a magyarázat azonban csak megértet bizonyos dolgokat, de nem ment.

Ami pedig a tisztí főügyész helyettesítését illeti, a tanácsulés nem foglalkozott a legfontosabbal, azzal, hogy a behelyettesített tisztí főügyész magánfoglalkozásai súlyos mértékben inkompatibilisek. Tehát nem az inkompatibilis, hogy magánfoglalkozása van, hanem az, hogy milyen természetű ez a magánfoglalkozás. Csak legutóbb rendelte el a belügyminiszter, hogy a tisztviselők a legalaposabban elbírálandók az inkompatibilitás szempontjából. Az, hogy *Debreczeni Barna* dr. nem tisztviselő, nem állja meg a helyét, hiszen épen a tanács szövegezi le, hogy a tisztí főügyész teljes hatáskörét gyakorolja. Ilyen szabados gondolkodás veszedelmes precedensekre vezethet a felelősség szempontjából, mert

ezen az alapon, ha valakit behelyettesít a főispán, mentes minden tisztviselő felelősségtől. Az inkompatibilitás tehát teljes mértékben fennáll.

Ami végül Csóka Sámuel polgármesterhelyettes-főjegyzőnek Márk Endréről tett megjegyzését illeti, ez — izlés dolga.

MŰVÉSZET

Zene.

Rényi Aladár dr.: Arad a Tisza. Nem a színházban játszó-dó Tiszavirág-operettéről — amelyben az Arad a Tisza c. dalbetét van — fogunk itt most írni, hanem csak a darab zenéjéről. Elváltunk a zenei részt a darab könnyű fajsúlyu prózájától és szövegétől, hiszen ugye függ össze vele, hiszen ugyis túlnó rajta. Itt csak ürügy a zene, behozadás, amit rá kell fogni a tartalomra, hogy elhiggyük hozzátartozását. Rényi nem csupán fordítja — a zene nyelvére — a szavakat, nemcsak kíséri a szöveget, zenéje nem fölösleges ismétlés, hanem annak ad életet, ami kimaradt a szavakból, ami már nem fért bele a fogalmakba. Mert a szavak értelmének egy része mindig elvész, de a zenében vannak félszavak, negyedjelentések is, amelyek pótolják azt, ami a beszélt tartalomtól elsurlódik, kiesik. Ez a zene okokat fejteget, magyaráz, hitet, csal, hogy vigasztal, elviselhetővé tegye tisztavirágéletünket.

Nem egyetlen dalról írjuk ezeket s nem is csak a Tiszavirágról, hanem Rényi egész művészségéről, belső zongorájáról. A külső zongora csak bőrtöne a művész lelkének, benne nem lehet összegyűjteni a részes, kicsi eseményeket egyetlen, nagy, végleges elhallgatással. Van, van földietlen, égi zene, de azt túl, túlabb kell kezelni, nem a zongorán. Rényi zenéjében nincs meztelen metafizika — mert közönység is van — de amely sok szépet annyi megalkuvással, amennyi az operához kell, belé tudott csempészni a darabba, azt mind belémentette: Több zenefilozófiát nem is birna el ez az operett, mert akkor megértéstele nélkül tucatba löknék. De Rényi így is meg tud tártani végtelen befogadásokra s így is sejteni tudjuk, hogy milyen nagyot fejlődnek, ha nem kellene megalkudnia. Ebben a reményes meggyőződésben várjuk, hogy legközelebb már operával, — kamarazenével lépje meg a zenevilágot.

Morvai Zoltán.

Nagy karácsonyi vásár!!

Női felöltők
Costümök
Női ruhák
Pongyolák
Blousok

óriási választékban kaphatók
melyen leszállított áron

Barta Ferencné
női divat üzletében Piac-utca 55.

Együnk

prágai pácolású gyogysonkát.
Kétünő tormás kis pároskolbaszi.
Szerdán, szombaton kétünő házi-hurkát, pácolt izletes paprikaszalonnát, mindennap friss virslit. Kapható:
Csigéné, Batthyány-utca.

Hegedüs Loránt a pénzügyi kilátásokról

Junius végére megállítja a bankóprést — Márciusra megjavul Zürichben a korona árfolyama

Budapest, dec. 24. Hegedüs Loránt pénzügyminiszter pénzügyi programjának kilátásairól a következőket mondta:

— A kormány pénzügyi programjának mechanizmusa pontosan halad megvalósulása felé. A budapesti piacon az idegen valuták árfolyamának lezuhanása volt exponens első eredménye. Számításom tehát egészen helyesnek bizonyult. Mindenkori azt gondoltam, hogy a külföldi valuták mesterségesen felfújt árfolyama két körülményre vezethető vissza. Először: a vagyonadóval való fenyegetésre és a deviza-forgalom megkötöttségére. Valahányszor egy új miniszter beigerte a vagyonadót, mindenki a vészkijáratot kereszte és a valutapiacra menekült. Minthogy azonban nálunk vagyonadó nem lesz, úgy számítottam, hogy ez a tolongás a valutapiac felé megszűnik. Meg is szűnt, míg odább Ausztriában éppen most adják ki kötettségükre a 65%-os „Einmalige grosse Vermögensabgabe” végrehajtására vonatkozó utasításokat, aminek az lesz a következménye, hogy a vagyonok most majd onnan menekülnek mifelénk, sőt tegnap már konkrét jelentéseket is kaptam, amelyek nagyobb osztrák vagyonok ideözönlését adták tudtomra. A valutazuhánás másik okát arra lehet visszavezetni, hogy a devizaforgalmat szabadabbá tettem. Ez különösen Ausztriával szemben előny. Leginkább az osztrák valuta esett és esni fog ezután is, mert számításom szerint kétszer annyi bankó lehet, mint nálunk. Ok folytán többet nyomtak és nyomnak. Én ellenben remélem, hogy

legkésőbb junius hó végéig a bankóprést örökre beszüntetem,

aminek nemcsak gazdasági előnye, hanem politikai következménye is lesz. Gazdasági előnye máris az, hogy a költségvetés mindazon tételei, melyeket idegen valutában kellett fizetni, számunkra csak az első zuhanás következményeként 10–20 százalékos megtakarítást jelentenek. Így például a 60.000 frankos követ,

aki hivatalba lépésekor az országnak 6 milliójába került, ma már csak 4-8 millió koronába kerülne.

Politikai következménye pedig elsősorban Ausztriával szemben fog mutatkozni. Minthogy az osztrák pénz máris rosszabb, mint a miénk, sőt még rosszabb lesz, egyszerűen elképzelhetetlen, hogy Nyugat-Magyarország népét bárki is Ausztriába tudja csábítani, amikor ott azt fogják látni, hogy az osztrák pénz egyre kevesebbet ér, a miénk pedig egyre javul. Ennek hatása annál mélyebb lesz, mert lelkületileg amúgy is hozzáink huz Nyugat-Magyarország népe és mert biztosok abban, hogy a határmenti forgalom szabad lesz és az elzárási veszély, melyet nyáron a bojkot következtében elszünettek, többé nem ismétlődhetik.

Arra a kérdésre, hogy mikor várja a zürichi korona-árfolyam tartós javulását, a következőképp válaszolt:

Lényeges és állandó javulás március előtt nem következhetik el

és pedig azért nem, mert úgy számított, hogy március elejére kapom meg az első nagy összegeket, melyekkel a pénzügyi infláció izapagos hullámai le fognak csillapulni. Attól kezdve véleményem szerint állandó lesz a javulás, minthogy biztos hitem van róla, hogy juniusig a bankóprést megállítom. Ez előbbre nem remélem. Egyszerre nem is lehet megszüntetni. Először: mert nincsenek meg hozzá az előkészületek, másodsor: mert a kincstárnak nagy hátralékai vannak, amiket ki kell fizetnem, például az 1919-ből visszamaradt állami szelvények összegét, körülbelül 1 milliárdot és harmadsor: mert aki morfinista betegét kezel, az tudja, hogy a betegből a morfiniumot nem szabad egyszerre megvonni. Minden program szerint fog történni és ahogy a program első feltételei megvalósultak, remélem, úgy lesz továbbra is.

6,5 millió koronát jövedelmezett a városnak a közellátási hivatal

A közgyűlés rendeletéből felszámol a város legnagyobb szabású hadi intézménye, Közellátási Hivatal. A felszámolás körülbelül február végére fejeződik be, de nagy vonásokban már ma is megállapítható, micsoda szerepet töltött be a Közellátási Hivatal, milyen jelentősége volt Debreczen közellátásának, közszükségleti cikkeivel való ellátásának, az áruk szabályozásának terén és végül, hogy ez a köz érdekeit hiven szolgáló intézmény milyen anyagi hasznot jelentett és jelent a városnak.

A Közellátási Hivatal 1916 októberében létesült a közgyűlés határozatából és működését a város által rendelkezésre bocsátott egy millió koronás folyószámla hitellel kezdte meg. Ezt a hitelt egy év múlva a szükségletnek megfelelően újabb egy millió koronával fölemelték, mikor pedig már ez sem volt elegendő, akkor a debreczeni pénz-

intézetek bocsátottak a szükséghez képest több millió korona hitelt a hivatal rendelkezésére.

A Közellátási Hivatal, mint ismeretes, elsősorban fontos közszükségleti cikkek (cukor, kávé, gyertya, hüvelyesek stb.) nagyban beszerzésével és a kereskedők közötti szétosztásával foglalkozott általában fogyasztási jegy rendszerének alapján. Működésének első gyakorlati eredménye az volt, hogy Debreczenben megszüntek az ácsorgások, a csoportosulások, a nagy városok háborús képenek tipikus jelei, a másik az, hogy Debreczen ugyszólván az egyedüli város lett az országban, amely ezekkel a fontos közszükségleti cikkeivel állandóan el volt látva és pedig az országos árnál jelentősen olcsóbban.

A Közellátási Hivatal létesítette a hatósági üzletet, amely nagy népszerűségnek örvendett és a polgári élkedést, amelyet eleinte rendkívüli mértékben felkaroltak,

később azonban az egyre fokozódó részvétlenség miatt ezt az intézményt beszüntették. A Közellátási Hivatal intézte a burgonya-akciót, létesített cipőjavító műhelyt, káposztasavanyító üzemet és irányítólag járt elől minden esetben, amikor Debreczen közönysége számára közszükségleti cikkeket lehetett — ha a legnagyobb nehézségek árán és óriási kockázattal is — beszerezni.

A Közellátási Hivatal évről-évre emelkedő forgalma, a hatalmas forgalomhoz mérten a még oly csekély százalékból is milliókra rugó nyeresége lehetővé tette, hogy a várost egy nagy anyagi kiadástól mentesítse: a több mint száztagú személyzettel működő tisztroda összes dolgai és személyi kiadásait a Közellátási Hivatal viselte, szükség esetén más városi kiadásokat is ebből a pénztárból fedeztek, így csak nemrégiben is a szibériai hadifoglyok hazahozatalára megszavazott egy millió koronát a Közellátási Hivatal pénztárból utalták ki. Ugyancsak ez a pénztár módot adott a városnak arra, hogy hatalmas összegű belső kölcsönöket vegyen fel olyan kedvező feltételek mellett, amilyeneket a pénzintézetek természetesen nem nyújthattak.

A Közellátási Hivatal óriási munkáját 12 tagú személyzettel bonyolította le, ebbe a számba beleértve a segédszemélyzetet is. A Közellátási Hivatal zárószámadatai működésének nyolc félévéről nagyszabású perspektíváját nyújtják annak a hatalmas arányú működésnek, amelyet ez a hivatal és élén ifj. Schwartz Vilmos igazgató, a város közönysége érdekében végzett.

Pár adat:

1918. év első felében 667,322 korona forgalmat csinált a hatósági üzlet, 84,942 adagot szolgáltatott ki a polgári élethez, 1894 pár cipőt javított meg a hatósági cipőműhely, 6637 mázsa cukrot, 2712 kiló olvasztott disznózsírt, 55,756 kiló sózott szalonnát osztott ki a Közellátási Hivatal, gyártott és eladott 8240 kiló hurkát, készített és forgalomba hozott 112,961 korona értékű konzervet, kiosztott 3320 mázsa nyers, 1025 mázsa savanyított káposztát, 33 vagon burgonyát, a fejadagoknak megfelelő mennyiségű petroleumot, szappant, kávét, sőt és 925 mázsa korpát.

Ugyancsak erről a féléről jelenli a hivatal fölé rendelt közellátási tanács, hogy »Debreczen kereskedői épen ennek a hivatalnak köszönhetik, hogy Debreczen város nem követte más városok példáját (Nagyvárad, Arad, Szeged, Miskolc), ahol hemzsegek a hatósági üzletek s az illető város által beszerzett árukból a kereskedők mitsem kapnak úgy, hogy ezekben a városokban sok kereskedő kénytelen volt üzletét áruhiány miatt bezárni. Ennek dacára az élelmiszerek Debreczenben mégis olcsóbbak, mint a hatósági üzletekkel telített városokban».

A Közellátási Hivatal nagyszabású munkásságának illusztrálására a legalkalmasabbak a zárószámadások azon adatai, amelyek az évi forgalmat tüntetik föl. Ezek szerint az évi forgalom minden évben meghaladta a 100 millió koronát.

A felszámolás eddigi adataiból tényként állapítható meg, hogy a közellátási hivatal és a már felszámolt tejjgazdaság együtt 8 millió korona tisztá hasznot hozott a városnak. Ebből az összegből mintegy 1,5 millió esik a tejjgazdaságra és így a Közellá-

Legujabb!

Legolcsóbb!

Legjobb!

Férfi- és gyermekruhák

feltűnő olcsó szabott áron árusítatnak

FRANK REZSŐ

Debreczen legnagyobb ruhaárúhá-
zában, a „Bika” szálloda mellett.

Alapított

1897-ben.

tási Hivatal rövid négy éves működése alatt 6-5 millió korona tiszta jövedelmet biztosított a városnak.

A hivatalt felszámoltatták. Működése februárban hivatalosan és végérvényesen megszűnik. A hivatal felszámolását elrendelték olyan időben, amikor még ezer és ezer korlátozó rendelkezés nehezítette még meg a legfontosabb közszükségleti cikke beszerzését is, amikor még a Közellátási Hivatal nagyon is hasznos működést fejtett volna ki a közönség érdekében. Elrendelték a felszámolást, mert így kívánták meg a napi politika érdekei. Vagy talán azért intézkedtek így, mert megérezték, hogy úgy, ahogy csinálják a politikát, sokáig már nem tarthat és jönni fog a kárhözhatott mult egyik nagysága, talán több nagysága is és tabula rasat csinálva a chaosból, megteremtí azokat a feltételeket, amelyek mellett már nem lesz szükség Közellátási Hivatalra? Jó orrok néha tényleg megérik a jövőt.

VILÁGNYELVEK!
ROSE-nyelviskola
Széchenyi u. 10. sz. 42.

Karácsonyfa ünnepély a menekültügyi kirendeltségen

Ma délelőtt 11 órakor folyt le a már bejelentett karácsonyi ajándékozás a kirendeltségen. Már a kora reggeli órákban gyülekeztek a Jézuska ajándékát váró gyermekek szüleik kíséretében a hivatal előszobájában. Bent a teremben már előző napon fel volt állítva a nagy karácsonyfa, mely körül elhelyezett asztalokon a Székely Társaság hölgyei, a kirendeltségtől megállapított jegyzék szerint gondos figyelemmel osztályozták és rendezték a természetben befolyt szeretetadományokat és azokat a ruhaneműket, melyeket a kirendeltség a begyűlt pénzen vásárolt. — 138 menekült gyermek gondosan összeválogatott ajándéka volt kirakva a roskádásig megtelt asztalokon.

Ponthon 11 órakor feltáruktak a nagyterem ajtai és az azokon betódult gyermekcsereg mohó kíváncsisággal helyezkedett el a megrakott asztalok körül. A gyermekekhez a kirendeltség nevében dr. Darkó Jenő, a Székely Társaság nevében dr. Tankó Béla egyetemi tanár intéztek buzdító beszédet, melyben a haza iránti hűséget és az elhagyott otthonukhoz való ragaszkodást kötötték szívükre. A gyermekek nevében egy 12 éves leány ügyes beszédben mondott köszönetet egy a rendezőségnek, mint az adakozóknak.

Erre kezdetét vette az ajándékok szétosztása, mely a késő délutáni órákban ért véget. Minden gyermek egy-egy ajándék tárgyat kapott, a ruhaneműn kívül tanszereket, apró játéktárgyakat, süteményeket, és egy darab fehér karácsonyi kalácsot. Akik jelen voltak az ünnepélyen, azok látták, hogy a hazafias debreceni közönségnek ez alkalommal sikerült igazi karácsonyi örömet varázsolni a sokat szenvedő menekült gyermekek lelkébe.

Bármily bélyegzővel ellátott bankjegyeket bevált
Farkas László
bank és társasbizományos, Miklósi utca 1. sz.
Dollár, külföldi pénzek vétele.
Jelzálogkölcsönök. Ingatlan vétel és eladás

Ha jól és olcsón akar vásárolni!!

Kidobtak egy embert a robogó vonatból

Egy debreceni kereskedő rémes kalandja egy tehervonaton

Kegyetlen, szinte rémdrámába illő bűntényt követte el a kisújszállási haláron átrobogó tehervonaton. A bűntény áldozata Schiffmann Salamon debreceni kereskedő, aki Budapestről Debrecenbe utaztában került a tehervonatra.

Schiffmann 23-án indult el egy Budapest—Szolnok között közlekedő helyi vonaton a fővárosból, ahová üzleti ügyekben utazott, abban a hitben, hogy Szolnokon ismét kap egy Debrecenbe induló helyi vonatot. Amde nem így történt. Sok társával együtt sokáig tanácstalanul állott a szolnoki állomáson, míg végre egyikük azt indítványozta, hogy egy tehervonaton tegyék meg hazáig az utat.

Tényleg kaptak is egy Debrecenbe induló tehervonatot, természetesen csak közönséges — 40 embernek, 6 lónak — kocsikkal. A többi utas közt Schiffmann is felakart szállani az egyik kocsiba, amikor egy katonaruhás egyén elébe állott és rákiáltott:

— Ezzel a vonattal pedig zsidó nem utazik!

— De kérem szépen...
— Mit? Még ki mered nyitni a szádát?! — kiáltott rá a katonaruhás és pofonokkal, rugásokkal kergette el Schiffmann a kocsiközlekedésből.

Schiffmann azonban mindeháron haza akart jutni. Sikerült is megegyezni az egyik fékezővel, hogy az ut elejét az egyik fékezőfülkében tegye meg. Így utazott Szajolig. Szajoliban a fékező felszólította, hogy üljön be egy kocsiba.

— Nem bánom, átülök — felelte Schiffmann — csak ne abba a kocsiba vezessen, amelyikben az az ember van.

A fékező aztán elvezette egy kocsiba, ahol békén utazott Kisújszállásig. Kisújszálláson felnyitották kocsijuk ajtaját és belépett két civilruhás emberrel az az egyén, aki Szolnokon inzultálta Schiffmann.

— Kutassa ki ezt a zsidót! — szólott egy csendőrnek. — Valószínűleg veszedelmes láncos. Maga már érti, hogy kell kikutatni! Biztosan valuta is lesz nála!

A csendőr engedelmességet és átkutatása Schiffman csomagját. Kutatás közben a katonaruhás állandóan ütötte, verte Schiffmann.

— Mondd meg zsidó, hogy mivel láncoltál!

Végre előkerült az egyik csomagból öt-hat darab kockacukor. Schiffmann, aki asztmás ember, állandóan szokot magával cukrot hordani.

— Ah, hát cukorral láncoltál?! Mennyi cukrot láncoltál el Pesten? — kérdezte. — Biztosan ez volt a minta!

A kereskedő asztmájával védekezett, támadója azonban ott, a kocsiban meztelenre velt köztelle és ismét ütötte.

Közben a vonat elindult Kisújszállásról. Támadója ekkor ráadatta a meztelen Schiffmannra télikabátját, amelyből megelőzőleg iratait és 2000 korona készpénzt kivette. Mikor a télikabát rajta volt, összekötötte kezét és lábait, hanyattfeketle és egy lovagló pálcika ezüst végével száját ütögette. Ki is ütötte egy fogát. Végre Kisújszállástól 3 kilométernyire megelégette a kínzást. Az összekötött kezű, lábú Schiffmann a ajtó közelébe vi-

tette. A télikabát zsebébe betett a kereskedő 2000 koronájából 600 koronát és az iratok egy részét. Két társára ráparancsolt, hogy fogják meg vállánál és lábainál fogva és mint egy csomagot, ledobatta a robogó tehervonatról. Utána dobatta egy esomóba összekötött balyuját is.

Schiffmann leesett a robogó vonatról. Természetesen az esés meglehetősen összetört, annyi szerencséje azonban mégis volt, hogy a zuhanás következtében kezének kötelekei elszakadtak. Így szabad kezeivel feloldozta lábait, úgy, ahogy felöltözöködött és a legközelebbi órházig vándorolt. A vasuti őrt beküldte az egyik közeli tanya szekeréért. A gazda szekeret ugyan nem tudott adni, de mivel épp Kisújszállásra ment, értesítette az ottani állomásfőnökséget. Az állomásról egy hajlítót küldtek Schiffmannért és azon szállították be Kisújszállásra. Itt már várta Nagy Sándor dr. vasuti orvos, aki láttelelet vett fel sérüléseiről és egy rendőr kíséretében ahelyi rendőrkapitányságra vitette, ahol jegyzőkönyvet készítettek az esetről. A kisújszállási rendőrség kerített aztán neki kocsit, amelyen Debrecenbe jött.

Debreczenbe ma reggel érkezett meg a testi és lelki fájdalomtól egyaránt összetört Schiffmann. Pesti-utca 3. szám alatti lakására hajtatott, ahol azonnal ágyra esett. Itt kereste fel ma délelőtt munkatársunk, akinek ő mondta el az egész rémtörténetet. Egész testét elborító sérüléseiről Kiss Gyula dr., Leitner Adolf dr. és Balkányi Ede dr. orvosok vettek fel látteleletet. A rémregénybe illő história eddig felderítetlen adatainak megállapításán most dolgozik a kiújszállási és a debreczeni rendőrség.

KONCZ FEST, TISZTIT
mindennemű ruhákat kifogástalanul
DEBRECZEN
Arány János-utca 10. sz.

DOLLÁRT
és más idegen pénzt legelőször
SIMON GYÖRGY
Debreczen, Kossuth-utca 11.

Posztóárak,
finom gyapjuöltöny és télikabát kelmék valamint kosztümökre a legolcsóbban
RÓTH ADOLF-nál,
Piac-utca 77. szerezhetők be.

Férfi bőlelt és Antilop-kezyűkből
Óriási raktár
Schön Sándornál
DEBRECZEN,
Piac-u. 14. Csapó-u. sarok

Férfi fehérneműket készít
HERMAN
NÁNDOR és Tsa
Piac-utca 10. Bikkával szemben.

Vegyetek menekült bélyegeket!!

Ady mellett.

Itt azok éltek, kik nem éltek,
A legkülömbek sohse éltek,
Itt meddő a nagy gerjedés
S százszor boldogok a vetéltek.
(Ady.)

Nem szóltam volna Debreczenben Adyról, de annyi izetlen hang fájódott már itt föl bennem, hogy lefojtott nyelvem csunya szitkok és vádaskodások szörnyű zsvájában szavakat éget fölfakadó ajkamra, melyeket menekült magyarságom nem tud többé elbusuini közöttetek, különben-jó debreceniek. Hej, mert sokan vannak már az öblös hangok, sokan vannak már a mindenféle elgombádozó, föl-kent bajnoki kritikus-hadonászok, kik lassan megnöttek néma tehetségtelenségükben és hangot adó napjaink kórusává gyűltek. Mert nagyon fáj néha a hallgatott igazság és mindig: szentmagyar Ady kicsufolt veritéje e hitvány, sohase igazodó világon, de nem fájt még így eddig, mint most, mikor már a Nilus a tengerhez ért, mikor már Erje befutott a szent, nagy Óceánba...

Inkább a jobbhiszeműekhez szólok, nem is próbálom meg a gondolatlan korcsok meg-nem-győzhetőségét győzni ez irtozatosan komoly időben, — különben sem szeretnék álomrontójuk lenni. Csak a fölszakadó szavakkal szeretnék megbékélni, de nehéz valami az őrözékenység és már nem tudom mindig kikerülni az elem sárló pocsolyát. Mert újra sziszegnek a gyűlöli, megatalkodott ostobaságok, újra gajdolnak a hivatal-tudatlan magyarkodók irodalmi és nemzeti dolgokban. Telekurjantják üres magyarságukat minden mai (már untszokású) riadással, fölkamatoztatva most megtalált önmagukra, mik bangosan puffannak vézna, fullajtár énjük korlátjába. — Hát ok osztogathatják a magyartalanság vádjait a legizőbb, legfájdalmasabb magyarságu apostolra, egyetlen-együnkre, Ady Endrere? hát ok a legmagyarabb magyarok e kis megmaradt földön, akik még magyarul sem tudnak gagyogni, imi?? Hiszen irásuk telealja sodott a legbőszebb germanizmusokkal, latinizmusokkal, gallocizmusokkal, — uramisten, megborzaszt bennünket ez az elvakult, hajrázó magyarság magyartalansága! Ok a magyarok?! — (Oh, rugdalt Adyendremagyarságunk, ezek sároznak be téged rut fekete sárral, de hiába, az a szüzi lepel, mely alatt megbékélten nyugszol, örökre sártalan marad, mert lelkünkbe dalolt érzéseid, álmaid védenek téged...) De nem akarok most az ő harmóniájukhoz lirai lenni, ezeket csak zárójelben írtam és Ady művésznagysága már örökre szétsugározta halhatatlanságát...

Csak az fáj, csak az ellen írok, hogy Ady legmélyebbről született művészetét mint facsarják a lelkietlen nemértettség vastag empiriájába, mint gyalázzák a nagy lélek minden csodavirágzását, mely a íclek-

ugy keresse fel dusan felszerelt üzletemet, hol rövid-, bazar- és háztartási cikkekben legolcsóbb kiszolgálást fogja tapasztalni.

Frank Ernő
Debreczen, Csapó-utca 11.

ember előtt a legvilágosabb misztikusság. Mert az Ady nem-értettség ebből zudul ki a legbutábbban.

... Csak művészete forradalmiságán keresztül tüközik elénk az igazi Ady, új verseinek millió rezdületre szóló szavaival megnyitja a metafizikai élethez világos misztikummal és lázadó rapszodiájának élet-halál-muzsikája csak kísérletül zengett ki az ő titkosan benfüledt mohóságának gazdag kiadásával, Üstökös-ként szakadt le az eleve elrendelés kinyilatkoztatásának mindent beölelő világából, a benne földöbbszerű próféta-ság beteljesülő valóságának gyökeréig világítva meg az önmagában kere ö-befejeződő utat. Ady világa mindenségének sorsszerű bezáródása, a misztikus minden pillanat- és örökkévalóságának egymásbatükörzésével, a mély-ségben születő elevenségek Ady-általános érzékiségének megfogható-ágával. Magából teremti meg mindent és ha minden hang a dolgokon túlról hangzik is, ez a valahonnan-tulóság rajta-keresztül, mégis be öle áramlik egyedül. Ady költészete életével megformálódott misztikum, elszóródott érzései a misztikum falain belül élményül egészé. A misztikum számára belső és külső dolgok töle elzárt, független valósággá különülnek és minden valóságnál létezőbbek. Nincsen már különbség közel és távol, én és világ között, be-leérnek misztikumába, azaz a dolgok már kívülre élő, fájdalom-sajnával érződő külön életű hatalmas lények, melyeknek örök sodrában hánykodik a lélek és az örök sorsok folyói sodorják végtelenen. Nem éli a mulandó érzéseket, örökszerű tragikusan, hanem az ő lelkét élik az elmuló, törekeny érzések. Itt minden külső formátlanul, tiszta bensőségé mélyül, a mindenségnek kaotikus zudulása az ő élményében az örökgy-élet egyetlen igaz szimbóluma. Ady élete és költészete a legigazibb formájú egybeszűnés a Sors előtt, a magyarság fátumszerűen fészakadó érzésében. Fajti kifejeződése, magyar láztól győzött ostorozása a leg-szenvedőbb szeretetet fájtja, rokonnalán kitagadottsága a leg-fájdalmasabban tépte magyar gyökérségét magyar teljességgé. Benne elődött az ő magyar magyarság a megtelejesült Ady Endré. Ady így minden út sél-í önmagát verzi, magyar fájdalomnak va itóan fehér iz-zásában a legmélyebb magyarrá Krisztusodik, egy nép tragikus sorsában bemutatott legfehérebb vérű áldozattá.

És hiába hangzottak el az addig még dadogásig sem jövő fájdalmak és panaszok szavai, istenkeresőknek hiába mondták el imá, — az ő istenét gyalázták és gya ázzák ma is a limonadés muzsák ihletői, a megszokott réginék hervadóan szere mes fé tekenyjei. A Dunántuliak sötét, fénytelen N.p-sugaraiban furdóznak még ma is, izmos buták mézárós esztétikája szerint csodálkoznak a

szépben, az eltestesült jólérzésnek rőffenéseivel.

És hiába harcoltatott el Ady minden győztes harca, visszafájnak hozzá az örök sebek és Ady újra, százszor kiesült versével zokognak föl a han-

gok, újra Ady siratásával könynyeznek a szavak: — remegve, bujva, lesve, lopva, csak sirni, sirni, sirni... lehet ezen az ősi magyar sorson.

Csillag Gyula.

Angol felfogás Magyarországról és forrongó szomszédainkról

A Csallóközt és Gömört a csehek nem is akarják tartani.

Ipari életünk egyik érdekes alakja nemrégiben Londonban járt, ahol olyan körökkel érintkezett, amelyeknek állásfoglalása döntő lehet Magyarország külpolitikai kilátásaira nézve. Töle kapjuk a következő tájékoztatást:

— Anglia hamarosan ratifikálni fogja a trianoni magyar békeszerződést. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az angol politikai világ helyeselné hazánk igazságtalan feldaraboltatását. Az Angol Független Mukasság Pártja feltétlen rokonszenvet érez Magyarországra iránt és híve a magyar békeszerződés meg-szavazásától s éppen ezért nem fognak hivatalos formában szerepet vállalni a Budapestre érkező Jóvátételi Bizottság munkájában sem. A párt el fogja mindenesetre küldeni bizalmi embereit, hogy a Jóvátételi Bizottság munkáját figyelemmel kísérjék. A szerzett tapasztalatok alapján a kellő időben az angol munkásság a maga politikai erejét latba fogja vetni Magyarországra érdekében. Az angol munkásság, mely épenséggel nem rokonszenvezett Kun Bélának uralmával, éppen ezért tartózkodott attól, hogy a kommunista uralom idején Magyarországra ügyeibe beavatkozzék. Magyarország mai belpolitikai helyzetéről nyert újabb értesüléseit se tartja alkalmasnak arra, hogy Magyarország ügyei iránt ezidőszert aktív érdeklődést tanúsítson. Az angol munkásság reméli, hogy Magyarországon a belpolitikai helyzetet konszolidálása lépésről lépésre annyira fog haladni, hogy nem lehet messze az az idő, amikor Magyarországnak barátságos szolgálatokat tehet.

— Csehország nem tart komolyan igényt sem a Csallóközre, sem Gömör megyére s ha ma mégse mond le az okkupált területekről, úgy ezt csak azért teszi, mert úgy véli, hogy ezidőszert még nem áll az ottani lakosság érdekében a cseh uralom kivonulása. Teljességgel túlzottak azok a hírek, melyek azt emlegetik, hogy Cseh-Szlovákiában a kommunizmus ki fog törni. Csehországban vannak ugyan igen kellemetlen kommunista jelenségek, de mihelyest ezek a jelenségek komolyabb mérvet öltenének, a cseh munkásságban lesz annyi politikai érettség és bátorság, hogy nem riad vissza a legerélyesebb eszközöktől sem, hogy elfojtsa a kommunista törekvéseket,

zavartalanul biztosítva a prágai kormány uralmát mindazokon a területeken, melyeket megtartani jónak lát.

— Romániát Oroszország felől komoly veszedelem fenyegeti, amennyiben ki van téve annak, hogy Oroszország Besszarábiát elfoglalja amely esetben úgy fordulhat a kocka, hogy mi magyarok viszont Erdélyhez juthatnánk vissza.

— Anglia Oroszországot politikai törekvéseiben támogatni igyekezik, már csak gazdasági okoknál fogva is. A legszorosabb gazdasági érintkezést keresi Anglia Oroszországgal, mely téren már eddig is jelentős lépések történtek.

Pénzügyi enyhítések a magyar békeszerződésben

A békeszerződés rendkívül súlyos kártérítési és pénzügyi rendelkezések nyomban való keresztülvitelét már a feltételek megszabásánál sem tarthatták keresztülvihetőnek. Erre vallanak azok a pontozatok, amelyek szerint a Jóvátételi Bizottság a párisi főtanácsból oly értelmű utasításokat fog kapni, hogy kötelező lesz különös figyelembe venni:

1. abékeszerződésben megállapított határok között levő magyar terület tényleges közgazdasági és pénzügyi helyzetét.

2. Magyarország erőforrásainak és fizetőképességének a békeszerződés rendelkezéseiből következő csökkenését.

Mindaddig, amíg Magyarország helyzete nem változik, a Bizottság köteles lesz az említett körülményeket figyelembe venni nemcsak Magyarország tartozásai végösszegének a megállapításánál, hanem azoknál a fizetéseknél is, amelyekkel Magyarország tartozásait törleszteni köteles. Hasonlóan méltánylandó az ország anyagi helyzete az esetleges igénybeveendő kamatfizetési haladékok engedélyezésénél.

Ezek az úgynevezett enyhítések azon alapulnak, hogy a Jóvátételi Bizottság utasításokat fog kapni, ami annyit jelent, hogy Magyarország anyagi kötelezettségeit a párisi főtanácsban újból és szakszerűen tárgyalatni fognak és ezeknek az eredményeit foglalják utasításokba. Itt tehát a Magyarországot terhelő akták még nincsenek lezárva és ez az esetleges enyhítés bizonyos feltételek mellett valóban jelenthet valami enyhülést szomorú helyzetünkben. Talán itt találhatjuk meg azt a lehetőséget, amely szakszerű és részletes meghallgatásunk alapján némi kilátásokat

nyújthat, ha a gyölölség vaksága megszűnik és a tisztánlátó, mérlegelő józanság kerekedik felül.

En.

Apám esőndjét, halálnagy bánatát,
Anyám könny-csökjét adta énnekem
Mikor egy forró percben megfogant
Az életem.

Szegény apám nem ismert ideált,
Ha száz remény megcsallta, egyre várt
még.

Szegény apám... ő mindig félredült,
Csak egy szívet győzött le, — az anyámét.

Anyám súlyos jelentést vett magára
S minden mélyüél alantabb volt velem,
Ó csak fájón ment halálból halálba
S csak átsuhant e félig-életlen.

És így kezdődtem én, zokogva, bánan,
Vak ósz-éjen, mely álmainknak sirt ás.
Én akkor még csak sirni, sirni tudtam,
De nem tudtam, hogy mit jelent a sírás.

Most már tudom. Fájások éjjelén
Már rám csukódtak jajos jelentések.
Most már mindent tudok. Így lettem én
És így lett két életből három élet...

Apám esőndjét, halálnagy bánatát,
Anyám könny-csökjét adta énnekem,
Mikor egy forró percben megfogant
Az életem.

MORVAY ZOLTAN.

DOLLART
és más idegen pénzeket legmagasabb
napl áron vált be
GÖTSCH SÁNDOR
bankirodája DEBRECEN,
Piac-u. 33. I. em. Főposta mellett.

Társai magánforgalom

Budapest, december 21. Atózsdei magánforgalom némileg bizakodó volt. Magyar hitelre 1850 korona volt a pénz, Déliavasutra 2270, Lipták 660, Schlick 1240, Goldberger 2 00 körül fluktuált. A valutákban dollárban és márkában volt üzlet. Dollár 530, márka 762.

A zürichi devizák

Bécsi jelentés szerint a zürichi megnyitó árfolyamok a következők voltak: Budapest 1:20, Berlin 9:12, Bécs 1:65.

Zürich, dec. 6. (Zárlat.) Berlin 9:10, Holland 206, New-York 657, London 23:22, Páris 38:90, Milano 22:47, Prága 7:60, Budapest 1:17 és fél, Zágráb 4:20, Bukarest 8:35, Varsó 1:05, Bécs 1:67 és fél, Osztrák bélyegzett 1:15.

ROMÁN és VEGYES
bélyegzésű bankjegyeket
legdrágábban vásárol
RANKAI bankirodája
Debrecen, Kevegyplác. (Gegentold-12r 6)
TELEFON: 209

— Menekültek figyelmébe. Mindazzk a menekültek, kik a kirendeltségtől fultalványt kaptak, ezt meg beváltani nem tudták, hogy az utalványokat felülvizsgálás céljából mutassák be a menekültügyi kirendeltségen f. hó 28 án a hivatalos órák alatt. A felülvizsgálatra be nem nyújtott utalványokra fa nem fvg ki-utaltatni. Menekültügyi kirendeltség.

Minden menekült-bélyeg amelyet megveszel egy könnyeseppet szárít fel.

Gazdák figyelmébe!

Elismert legjobb könnyű acélekék, boronák, kisebb-nagyobb répavágók, darálók, PLANET-kapák, morzsolók és minden egyéb gazdasági eszközök

Rahmer Sándornál
Debrecen, Piac-u. 43. (a Dhréer mellett.)

A virilisták jegyzéke közszemlén Hirdetmény

Debrecen sz. kir. város 1921. évi legtöbb adót fizetőinek névjegyzéke betekinthes és a nevelési bizottság felszólalások megtehetése céljából az 1886. XXI. t. c. 25. §-a értelmében folyó évi december 24-től 1921. január 2-ig a polgármesteri titkári hivatalban közszemlére van kitéve.

Ugyanott tehetik meg a jogosultak adójuk kétszeres számításá iránti igényük bejelentését.

Debrecen, 1920. december 24-én.
Polgármester.

A fekete kéz Debrecenben

A rendőrség a tettesek nyomában

A fekete kéz, iskolából kieső diákok, detektívfilmeken bízott fantáziájú csavargók elcséppelt trükkje egy hét óta ismét felütötte fejét Debrecenben.

N. István vénkert lakos háza körül éjszakánként egy hét óta különös dolgok történnek. Az éjszótájában háza folyosóján emberek topognak, ablakát megverik és bekiabálnak:

— *Meg fogsz halni!*

A titokzatos látogatók pár nap óta merészségükben odáig mentek, hogy még lövöldöztek is a ház körül.

Tegnapelőtt N. István egy levelet kapott. Rövid, de annál kellemetlenebb levél:

»Elérkezett az óra, meg fogsz halni!»

»A fekete kéz.»

Az aláírás mellé nyomtatékul egy véreseppet ejtett a »fekete kéz.»

N. István a levéllel a rendőrségre ment, ahol azonnal elrendelték a nyomozást a titokzatos ügyben. Mint értesülünk, a rendőrség már nyomában van a bűnösöknek, amely N. István nem akarta megölni, hanem csak megijeszteni és megszarolni. További adatokat azonban a nyomozás érdekében nem közölünk.

Hámory László kegyelmét kapott

Az aradmegyei gabona-elrejtés epilógusa

Még a háború alatt történt, hogy Hámory László országgyűlési képviselő, aradmegyei földbirtokos Kaveggia dr. budapesti rendőrtanácsos, mint erre az alkalomra delegált kihágási bírót hat havi elzárásra és 100,000 korona pénzbüntetésre ítélte, mert több vagyon gabonát és egyéb élelmiszert elrejtett a rekvirálás alól. Hámory felebbezett az ítélet ellen s az ügy végső fokon a belügyminiszterhez került döntés végett. Az annak idején nagy felháborítást keltett ügy fejleményeiről most a következőket jelentik Nagyváradról:

A magyar belügyminiszter döntése meg a román impérium átvétele előtt visszaérkezett Aradmegyéhez, azonban nem tudni mi okból, egy iróasztal fiókjában levő akták legáljára került. A prefektúra egyik hivatalnok a ásta ki a félreletti akták közül a már régebben leérkezett belügyminiszteri végzést, amely helybenhagyta a hat hónapos elzárást és a 100 ezer korona pénzbüntetést rendelő ítéletet. Hámorynak azonban nem kell leülnie a hat hónapra, mert időközben megjelent a román amnesztia-rendelet, mely erre az ügyre is vonatkozik.

Karácsony napjára jelenik meg az amnesztia-rendelet

Öt, illetve tíz év az elengedett büntetések határa

Budapest, dec. 24. A tegnapi minisztertanács foglalkozott az amnesztia-rendelettel, amelyet ma délelőtt írt alá a kormányzó. A rendelet a hivatalos lap szombati számában jelenik meg. A rendelet intencióiról és lényeges intézkedéseiről Tomcsányi Vilmos Pál igazságügyminiszter a következőket közölte:

— Az amnesztia-rendelet azokat a cselekményeket vonja bele a kegyelmi elhatározásba, amelyeket 1918. október 31-étől 1920. február 26-ig, a nemzetgyűlés összeüléseiig követtek el. A kegyelmi elhatározás alá vont cselekményeket a rendelet három csoportba osztja:

1. Az 1918. október 31-től 1919. március 21-ig,

2. az ugynevezett tanácsköztársaság alatt,

3. a tanácsköztársaság bukása után elkövetett cselekmények.

Minden csoportra vonatkozólag némileg eltérő feltételeket állapít meg a kegyelmi aktus, ami egészen természetes, mert más elbírállás alá esnek azok a főmozgalmakkal kapcsolatos cselekmények, amelyeket az ugynevezett Károlyi-forradalom idején követtek el a jórészt félrevezetett tömeg és a harctérről visszatért és megtévesztett katonák részéről, másképpen kell megítélni a kommun ideje alatt elkövetett

embertelenségeket és egyéb bűncselekményeket és ismét más megítélés alá esnek azok a cselekmények, amelyeket a kommun bukása után elkövettek és amelyek az említett embertelenségekkel felidézett közérzetéből vagy menthető felháborodásból eredtek.

A közkegyelmi tény magában fogja foglalni nemcsak a jogerősen kiszabott büntetések elengedését vagy enyhítését, hanem az eljárás befejezését, vagy meg nem indítását is azokban az esetekben, amelyek a közkegyelmi elhatározásban megszabott feltételeknek megfelelnek.

Gondoskodni fogok arról minden igyekezetemmel, hogy a közkegyelmi tény végrehajtása minél gyorsabban bonyolítottassék le, hogy azok, akik kegyelemben részesültek, minél hamarabb visszatérhessenek családi fűhelyükhöz és a társadalom hasznos tagjaivá váljanak.

Az amnesztia-rendelet nemcsak a polgári, hanem a katonai személyekre és bírásokra is ki fog terjedni.

Általában csak a politikai cselekményekre vonatkozik az amnesztia, nem pedig a közönséges bűncselekményekre.

A rendelet öt, illetve tíz esztendőben állapítja meg a kegyelmi elhatározás alá vont bűncselekmények maximális büntetését.

Hiszek egy Istenben,

Hiszek egy Hazában,

Hiszek egy isteni örök

igazságban,

Hiszek Magyarország

feltámadásában.

HIREK.

Karácsonyi különvélemény

A hangos szó hétköznapokon is csak szükséges rossz, az emberek hangosan beszélnek, mert süketek, de az ünnepnap áhitata mégis csak kötelez és ha már emberi sükettség gyógyíthatatlan is, de a torok még kormányozható, kivált ha az ember az íróllában hordja a torkát. Az ünnep hangulatához méltóan tehát csendben és tisztelettel jelentem be itt különvéleményemet az ellen a Csonkamagyarországon már általános felfogás ellen, hogy innen teljesen elköltözött a boldogság, itt már igaz és teljes öröme nem lehet senkinek, itt a szomorúság eljegyzett mátkái lettünk mindnyaján és zsoldos katonának szegődünk valamennyien a bánat nagy hadseregébe. En találtam itt még boldog embert, aki tisztá szívből, fenitartás nélkül tud még örülni, kacagni, tervezgetni. Kis unokaöcsém a Pista gyerek ez a boldog ember, ember hisz idestova hét éves lesz, iskolába jár, már harmadik éve, hogy újságot olvas, németül úgy beszél, mint magyarul, a Mackó bácsi utazásából öt nyelven megtanulta, hogy kell mondani, jó napot, uram, — szóval tetőtől talpig ember a Pista gyerek és ennek ellenére az utóbbi napokban olyan boldog izgalomban élt, az örömmel teljes várakozásnak olyan ragyogóan rózsaszínű kódében, hogy még az én keserű szívem körül is vékony edeskenő réteg rakódott le ebben az álomszerű tündöklesében a boldogság hívó várásának. Ma pedig, amikor a karácsony, a Karácsony megszülte a boldogságos várakozás gyönyörűsége gyümölcsét, amikor elérkezték a szeretet naggyító üvegén át kincsek kincsévé nőtt, a szerető szív sugártörő prizmaján át káprázatos színekben csillogó ajándékokat, az igazi, a hamisítatlan, a teljes és tökéletes öröm élő szobra lett az én kis Pista öcsém, ele-

ven, ragyogó, tomboló, hálás öröm és semmi egyéb, csak öröm, salaktalan, önfényében csillogó igaz emberi öröm. És szerte a városban, szerte ez országban ezer és ezer kis Pista, Jancsi, Nusi, Juliska, ezer és ezer kis magyar gyerek állott modellt ugyanabban a pillanatban az öröm szobrát mintázó nagy Művész előtt és itt csendben, szerényen és tisztelettel jelentem be második különvéleményemet, hogy nekünk örömtelen, bánatbarokk sűrű magyaroknak nincs más kötelességünk, minthogy ezeknek az apró kis magyaroknak minél több ilyen tiszta örömmel teljes pillanatot szerezzünk, mert ha ezeknek az örömlöknek az apró kövei úgy felszaporodnak, hogy egy nagy mozaikablakot rakhatunk ki belőlük, akkor csak azt látjuk majd, hogy ez a mozaikablak északon a Tátraig, délen a tengerig, nyugaton a Lajtaig, keleten Predealig ér, hogy a kis magyaroknak szerzett örömmel teljes élet visszaadta nekünk nagy magyaroknak a mi elvesztett örömünket is, — a mi elrabolt boldogságunkat is, — a kis magyarok öröme visszaadja nekünk Nagy-magyarországot. (II.)

— A miniszterelnök beteg. A MTL jelenti: Teleky Pál gróf miniszterelnök ágyban fekvő beteg és így előreláthatólag néhány napig nem lesz abban a helyzetben, hogy kihallgatásokat adjon. A miniszterelnök lázas, erősen meghűlt. Remélhetőleg a jövő hét folyamán elhagyhatja a szobáját.

A vörhenyjárvány és az iskolák. Tüdős Kálmán dr. tisztii főorvos ma előterjesztéssel fordult a polgármesterhez, amelyben előadja, hogy a vörhenyjárvány, ha gyengült is, de még mindig nem szűnt meg. Ezért tekintve, hogy az iskolák bezárásának határideje december 23-án lejárt, szükségesnek tartja, hogy az alsóbbfoku iskolákat további 14 napra bezárják. A felsőbbfoku iskolák azonban már megnyithatók.

— Dr. Bohn Ede, a budapesti fogászati klinika volt assistense, fogorvosi rendelését Szent Anna-u. 9. sz. alatt megkezdte.

Szegények karácsonya. Csürös Ferenc dr. kultúratanácsnok szerdán és csütörtökön osztotta ki a Bessenyei- és Katz-féle adományokat 140 szegény család között. Egy-egy család 80—100 koronát kapott.

— A lisztellátás nehézségei állandóan tovább tartanak a malmok üzemének kényszerű szünetelése miatt. Csak a legnagyobb nehézségek árán sikerült a karácsonyi ünnepekre annyi lisztet biztosítani, hogy a 150 mázsa főzölszitet és 600 mázsa kenyérlisztet lehet a kereskedőknek kiadni szétosztásra. Több kereskedő így sem kapott lisztet, kiállítás van azonban, hogy pár napon belül még annyi lisztet kap a város, hogy a most kimaradt kereskedők és így a náluk elhelyezett lisztkönyvek is kielégíthetők lesznek.

— A tanítók és a népszámlálás. A tanítók akikre a népszámlálási munkálatok oroszlanrésze hárul, tegnap és ma sereggestül jelentkeztek és különböző okok alapján felmentésüket kérték. Zöld József th. tanácsnok arra az álláspontra helyezkedett, hogy a népszámlálás országos jelentőségű akció lévén, felmentésnek helye nincs és aki a rábízott munkát nem végzi el, az ellen fegyelmi eljárás indul.

— A vasuti menetdíjkezdvezmény kiterjesztése. A polgármester közli, hogy a köztisztviselőket megillető vasuti menetdíj kedvezményre 1921. évi január hó 1-től kezdődőleg az állami és törvényhatósági utmesterek, illetve utbiztosok és azok családtagjai, továbbá a nyughérré jogosult utkaparók valamint a nyugdíjasok és családtagjai, özvegyei és árvái is igényjogosultságot nyertek. A kedvezményes áru vasuti menetjegy váltására jogosító arcképes igazolványok kiállítására iránti kérelmek a helybeli m. kir. államvasutak üzletvezetőségéhez címezve a városi polgármesteri hivatalnál nyújthatók be.

— Nem jött cukor. Hiába volt a naponkénti telefonálás, hiába küldtek le már napok előtt négy rendőrt Szolnokra, a szolnoki cukorgyár legutóbbi telefonos közlése szerint forgalmi torlódások lehetetlenné tették, hogy a Debrecennel járó 425 mázsa cukrot feladják. A cukor így csak a legközelebbi ünnep, újév előtt lesz kiosztható.

— A városi statisztikai hivatal felállítását átiratban örömmel üdvözölte a központi statisztikai hivatal és kiállításba helyezte, hogy értékes adatokkal és direktívákkal fogja támogatni az uttörő debreceni intézmény létesítését.

— Szathmáry Zoltán lapja a Debreceni Szemle megjelent. A nagyon változatos tartalmu karácsonyi szám ára 4 korona. Kapható az utcai árusoknál és a tözsdékben.

— Uj tanár a leánygimnáziumban. A református leánygimnázium a francia nyelv és irodalom tanszékére Helteshaimer Ernő leányközépiskolai tanárt rendes tanáru alkalmazta.

Eljegyzések. Deutsch Ignác és Wallerstein Aliz jegyesek. (Mindkét külön értesítés helyett.)

Igaz Bertuskát Debreczenből eljegyezte Herskovits József Ilonca Beregmegyéből. (Mindkét külön értesítés helyett.)

Scheiner Ilus és Szendrő József (Pa-Szentmihályfa) jegyesek. (Mindkét külön értesítés helyett.)

Boros Manczil Budapestről eljegyezte Lederer Sándor Debreczenből. (Mindkét külön értesítés helyett.)

— A Városi Képtár (Füvészkert-utca 2.) vasárnap, karácsony másodnapján 9—12-ig lesz nyitva.

— Az idegen honosok bankbetétei. A hivatalos lap mai száma kormányrendeletet közöl, a mely a bankbetétek 20%-ának zárolására vonatkozó rendeletet azzal egészíti ki, hogy a zárolás kiterjed azon idegen honosokra és külföldi cégekre is, akiknek állandó lakóhelyük, illetve székhelyük magyar közigazgatás alatt álló területen van.

— A DTE szilveszter estélye. Az egész városban másról sem beszélnek, mint a DTE szilveszteri estélyéről a Vigszínházban. A nagy érdeklődés érhető is, mert az estély olyan kiváló szórakozást nyújt, amelyre ritkán nyílik alkalom. Már maga az estély kabaré része is elsőrangú szórakozást nyújt. Nagyszerepe lesz Szász Ilonának, az új primadonnának, Szemere Gyula pedig valósággal frappirozni fogja a közönséget pompás új műsorával. Nagy sikere lesz a »Három a gól« című sportoperettnek és a többi számoknak is. Az est egyik főeseménye lesz az eleven újévi malac elárverése amerikai módra. Lesz aztán tánc Nagy Berký Gyula zenéje mellett. Konfetti, szépségverseny. Kitűnő buffet, amelyről Bódogh Laci gondoskodik. A kellemes fűtés garantálva van.

— Irodafüvet alkalmaz az Arany Bika részvénytársaság József kir. herceg-utca 3.

— Ne essen kétségbe, ha szeplő, májfolt, szemölcs, vad-szőr vagy bármi szépséghibába van az arcán: csak látogasson el a »Széchenyi kozmetikai intézetbe« Debrecen, Simonffy-u. 7. sz.

— Izraelita urak házi kosztot kaphatnak. Cim a kiadóhivatalban.

— A »Move«-naptárak megjelentek, diszkótésben kaphatók a »Move«-házban.

— Flanellruhák és pongyolák 680— koronától kezdve nagy választékban Frank Sándor női felöltő áruházában, Piac-utca 42.

— Dynamó gépeket, kapcsoló táblát, villanyműszereket, mozgósínház berendezéseket eladok, veszek, vagy cserélek. Földvári Debreceni I. Elektrotechnikai gyár Széchenyi-u. 55. Telefon: 168.

— Könyvtárakat legmagasabb árban vásárol az Alföldi Antiquarium, Piac-u. 18., Tisza-palota.

— Mergifürdő állandóan nyitva.

— Rubin Farkas özvegye Kossuth-u. 15. (Kontsek Géza fűszerüzlete mellett) női divatüzletet nyitott. Mergifürdő és pongyolákülönlő-gességei a legizlesebbek és a legolcsóbbak.

— Női kész kosztümök, ruhák, blousok a legszebb választékban található Frank Sándor cégénél, Piac-utca 42.

— »Hóra« kézimunkaüzlet. — fehérneműjavítóval — és Kolosné nyakkendő-terme Simonffy-utca 5.

— Francia drill, batizst, fűzőknek haskötőknek érkezett Goldstein Karolinához, Miklós-u. 5.

— Nagy karácsonyi vásár a Werner-divatházban Bika-épület, férfi- és női szövetek, fehérneműek, kötött- és selyemáru nagy választékban.

— Fűtőt alkalmaz az Arany Bika részvénytársaság József kir. herceg-utca 3.

— Alakíttassa kalapjait Széll és Kósánál, Piac-u. 63., ahol a legújabb divat szerint gyorsan és pontosan elkészül.

— Ajándéknak alkalmas gyönyörű nyakkendők, gallérvédők és kezelő gombok Frank Imre kalapüzletében.

— Irogépek, orvosi műszerek, varrógépek, gramofonok szakszerűen javíttatnak Molnár Testvéreknél.

— Csokoládék le nagyobb választékban Csemegéüzle: Hungária-kávéház mellett.

— Női és leány teli kabátokat, ruhákat, blousokat, a legolcsóbb árban ajánl Frank Sándor női divatáruháza Piac-u. 42.

— Arany Bika gőz- és kád-ürdő egész nap üzemben.

D'Annunzio csapatai összeütözköztek az olasz kormánycsapatokkal

Berlin, dec. 24. Triesztből jelentik, hogy megtörtént az első összeütözközés D'Annunzio légionáriusai és az olasz sorkatonaság között. Amikor a Zefir olasz torpedónaszád Veglia partjaihoz közeledett, a legionáriusok puskatűzessel fogadták. — Záróban D'Annunzio katonái megtámadták a kormány ott veszteglő gőzcsőjét, összeszedték és elvitték a rajta levő fegyvereket és géppuskákat, miután a tengerészőrséget lefegyverezték.

Dalmáciában a legionáriusok behatoltak a katonai szertárakba, hogy lőszerhez jussanak, de a helyőrségi csapatok megfutamították őket.

D'Annunzio közhírré tette,

— A Royal-kávéházban esténként Ruha Elemér zenekara muzsikál.

— Dienes képkiallítása 28-ig nyitva Kossuth-u. 33.

— Bélelt bőr, krimes, trikó és kötött keztűk, fesűk, illatszerek, friss gummiáruk, harisnya- és fuszkeletartók, nadrágtartók érkeztek Vitérusnál, Piac-utca 16.

— Okvetlen próbálja meg: Csúz, köszvény, rheuma, ischias, zsába, oldalműtálat, hátfájás, ideges főtájás és mindenféle meghűlési fájdalmak ellen az »EZE-REUMOT«, melyet évtizedek óta kitűnő sikerrel használnak. 1 üveg ára K 50. Beszerezhető Pánczél Árpád »rangval« gyógyszerárában Eger, Heves megye.

— Karácsonyi, újévi ajándékoknak díszművek, zeneművek, mesekönyvek, társasjátékok, levélpapírok, albumok, karácsonyfádszek Gardosnál püspöki palota.

— Posztó gyapjuszövetek és szabó kellékek megvásárolható bevásárlási helye Feldheim Testvérek posztó-áruházában Király-u. 4.

— Legújabb rendszerű karbidlámpa, karbid Molnár Testvéreknél.

— Ügyvédi határidő napló Kincses kalendárium, Mikszáth almanach, Hölgyek naptára 1921. évre megjelentek és kaphatók Hegedűs és Sándor irod. és nyomdai r-t. könyvkereskedésben.

— Karácsonyi ajándék a szegényeknek. A szegényügyi bizottság ez évben is karácsony előtt 60—80—100 koronás segélyeket oszt ki 140 szegény család között.

Mész, cement, Kocsikenőcs, Építkezési anyagok, Acetylen-lámpák, Kátrányiomez, Gép- és bengerolajok, Karbid.

Műszaki és Kereskedelmi Társaság.

MIKLÓS ÉS HERMANN
Debrecen, Hunyadi-utca 17.
Telefonszám: 445.

Női model kalapokat
női szőrme sapkákat
melyen leszállított árban ajánl a
Rózsá Áruház

Terpentin,
Irnisz, politurlakk, kocsilakk, simitolakk, siccativ-brunolin, vaslakk, fehér és színes zomán legolcsóbban kapható

NEUMANNÁL
CSAPÓ-UTCA 8. SZÁM.

hogy azok a fiumeiek, akik el akarják hagyni a várost, készülődjenek, mert 48 óra alatt hajóra kell szállaniok, amely Dalmáciába viszi őket, minthogy Fiume körül megkezdődnek a hadműveletek.

Lloyd George felére csökkenti a katonai kiadásokat

Bécs, dec. 24. A »Neue Freie Presse« jelenti Kopenhágából: Lloyd George a »Daily Mail« jelentése szerint átvette a kormány pénzügyi bizottságának elnökségét, aminek első következményeként a hadsereg és a hajóhad költségvetésének tervezetét vizsgáló bizottság az illető miniszteri-mokhoz azzal a felhívással, hogy az előirányzatot feléigyre csökkentsék.

Csonka Magyarország — nem ország, Egész Magyarország — mennyország!

SZÍNHÁZ.

Aszínházi irodák jelentése.

Szombaton, karácsony első napján d. u. 3 órakor, mérsékelt helyárrakkal az »Ezüst sirály«, este pedig a »Sárga csikó« rendes helyárrakkal kerül színre a Csokonai-színházban.

Vasárnap d. u. 3 órakor Egyed Lenke látványos mesejátéka »Karácsony apó« mérsékelt helyárrakkal, este pedig »Debrecenbe kéne menni« van műsoron a Csokonai-színházban.

Budai Ilonka hétfőn lép fel először a Csokonai-színházban. A »Cigánygrófnő«-ben Livia szerepét játssza. Az előadás A) hérlében megy.

Ember ember hátán szorong a Vigszínház pénztáránál, amióta megjelentek az utcán a karácsonyi műsor plakátjai. Az előadások kimagasló pontja a »Beszélő-lásolá« című operett, melyben Szász Ilona és Szemere brilliroznak. Szombaton délután 3 órakor mérsékelt, este 7-kor rendes helyáru az előadás. A színház nagyon jól be van fűtve.

Little Fox detektív-történet 6 felvonásban Rátkai és Bojda Juci főszereplésével ma és holnap az Urániában 4, 6 és 8 órakor. Jegyelővétel.

Az Élet piacán dráma négy felvonásban és Maxi Monacóban vigjáték 2 felvonásban az Arany Bika moziban 4, 6 és 8 órakor.

Repülő lovas II., amerikai kaland-történet ma és holnap az Apollóban 4, 6 és 8 órakor.

Karácsony csodája, francia Pathé-film az ifjusági oktató előadásban az Apollban 3 órakor.

Újévi ajándék az Apolló, Uránia és Arany Bika mozgósínházak nagyrédemű közönségének. Külön díj nélkül, pusztán a rendes jegy megváltásával minden látogatónak esélye van az értékes festmény illetve száz koronás megnyerésére. Sziveskedjék a nagyrédemű közönség is ügyelni arra, hogy a belépőjegyekről a jegyszédők tépjék le a szelvényt, a közönség pedig őrizze meg a jegyet. Minden 1920 december 27-től hétfőtől bezárólag december 30-ig csütörtökig bármely előadásra megváltott jegy pályázik az újévi ajándéokra, és pedig a zárt-szék, zsólye és páholy-jegyek a festményre, az I., II. és III. rendű jegyek a százkoronás bankjegyre. A letepett és dobozban elhelyezett szelvények közül hatóság személy által Szilveszter estén 9 órakor elsőnek kihuzott szám kapja a festményt illetve a százkoronást.

»A Sas utca«, világhírű regény filmen hétfőn az Urániában. Főszerplő: Lenkaffy Ica. Jegyelővétel.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A balmazújvárosi kommun-vezér. A debreceni kir törvényszék ötös tanássa Nagy Kálmán dr. kir. ítélőtáblai bíró elnökle alatt ma ítélték Veres Péter 23 éves pályamunkás, a balmazújvárosi direktorium tagjának bünpörében. Veres, mint direktoriumi tag, több zsarolást követelt el a kommunizmus alatt. A mai főtárgyaláson azzal védekezett, hogy kitüntetésnek vette, hogy fiatal kora dacára beválasztották a direktoriumba és ezt a kitüntetést azzal akarta meghálálni, hogy érdemeket szerez. Így követte el a terhére rótt büncselekményeket, amelyekről akkor nem tudta, hogy büntetendők. Különösen azért érzi magát bűnösnek — mondta — hogy szocialista létére a kommunizmus utjára tévedett. A törvényszék Baróthy Zoltán dr. kir. ügyész vád- és Fráter Lajos dr. ügyvéd védőbeszéde után Verest egy évi fogházra ítélte.

Elmúlt a háború!
hátrányos hatása a
DIANA pipere készítményekre
melyek ismét a régi kópóháti békemindőségen kaphatók a következő árakon:
DIANA-krém kis tégely — 15 K
DIANA-krém nagy tégely — 25 K
DIANA-puder k s doboz — 15 K
DIANA-puder nagy doboz — 25 K
DIANA-toiletkészlet kis doboz — 50 K
DIANA-toiletkészlet nagy doboz — 50 K
DIANA-fogkrém — 15 K
DIANA-fogpor — 35 K
DIANA-szájvíz — 35 K
Gyártja a Diana Kereskedelmi R.-T.
BUDAPEST, V., Nádor-utca 30.

Keztyüt és harisnyát
legolcsóbban szerezhet be
»GÓLYA« Áruházban
Sas-utca 4. sz.

Hálószobabutor, ebédlő,
kredenc és konyhabutorok, valamint 2 női kabát eladó.
Arany János-u. 49., keresztépület.

Zsirosbödönök
Olajmécsek
Borszivók
Fülöp bádogosnál
Debrecen, Csapó-u. 3.

Olcsón fuvaroz
Debreczen sz. kir. város
köztisztasági és fuvarozási vállalata
Kossuth-utca 9. sz.
Telefon 481. — Hivatalos órák délelőtt 8-tól 12 ig, délután 3-tól 5-ig.

Modern
és izléses szobafestő, épület-és mázó munkát készít
Schuller
Simonffy-u. 25. Telefon 806.

200.000-nél több menekültől kell gondoskodni. Minden fiúr áldás. Vegyék nek menekült-bélyeget!

32141-1920. r.fk.

Hirdetmény.

A m. kir. belügyminiszter ur 83100-1920. VII/a. Bn. számú körrendeletéből tudomásulvétel végett az alábbiakat teszem közzé:

Bármely hatóság által eddig kiállított fegyver, lőszer, lőpor stb. tartási, vásárlási vagy árusítási engedélyük megújítását 1921. január hó 5-ig kötelesek a debreczeni m. kir. rendőrkapitányságnál 5 koronás bélyeggel ellátott kérvényben kérelmezni.

A kérvényeket — kivéve az árusítási engedélyre irányulókat — saját hatáskörömben elintézve, az eredetijét a rendőrkapitányság panaszfelvétel helyiségében 1921. január hó 30-ig kifüggesztendő hirdetmény útján közlöm az érdekeltekkel.

A megtagadó határozat ellen az érdekeltek 1921. január 20-tól számított 15 nap alatt bírkokon belül felelbezhettek.

1921. január hó 20-án minden eddig kiállított fegyver, lőszer, lőpor stb. tartási, viselési, vásárlási és árusítási engedély hatályát veszti.

Ezeket tehát 1921. január 22-ig bezárólag a rendőrkapitányság elnöki osztályához megsemmisítés végett be kell szolgáltatni. Azok, akik engedélyük megújítását 1921. évi január hó 5-ig nem kérelmezték, vagy akiknek célirányú kérelmét a rendőrhatalóság, illetve az árusítási engedély tekintetében a belügyminiszter meglagadta, 1921. évi január hó 22-ig a bírkokban levő fegyvereket, lőszerket, stb. a rendőrkapitányságnál írásbeli elismernévi ellenében elkobzás és a kormányrendeletben megállapított büntető rendelkezések (6 havi elzárás és 2000 korona pénzbüntetés) terhe alatt beszolgáltatni kötelesek.

A kormányrendelet 2-ik §-ában megjelölt eredetű (azaz az ugynevezett népközlársaság, az ugynevezett lanácskormány szerveitől vagy a megszálló csapatok tagjaitól akár közvetve szerzett) fegyverek jogosulatlan bírkokosai kötelesek a bírkokban levő fegyvereket 1920. december hó 28-ig a rendőrkapitánysághoz írásbeli elismernévi ellenében beszolgáltatni.

Aki a beszolgáltatási kötelezettségének a megállapított határidőn belül eleget tesz, az a megszerzéssel vagy a bírkokbavételrel elkövetett cselekmény miatt, jó vagy rosszhiszeműségére való tekintet nélkül nem büntethető, kivéve, ha a megszerzés vagy bírkokbavétel erőszakkal, fenyegetéssel vagy hatósági jogkör kihasználásával történt.

A jelen rendelet 1. §-ában megállapított időpontban (1921. január hó 20-ik napján) tul. tehát csakis a 9862-1920. M. E. sz. rendelet alapján a lakóhely szerint illetékes I. foku rendőrhatalóság által kiállított engedélyek tekintendők érvényeseknek.

Az I. foku rendőrhatalósághoz akár a régi engedély megújítása, akár új engedély kiállítása iránt benyújtandó 5 koronás bélyeggel ellátott kérvényekben a kérelmezők nevét, foglalkozását és lakását, továbbá az engedélyezés tárgyát képező fegyver részletes adatait, valamint a legutóbbi engedély számát is pontosan meg kell jelölni, ezenkívül a tulajdonjog, illetve jogos bírkoklás igazolásul azt is elő kell adni, hogy a kérelmező a fegyvert kitől és mikor szerezte.

A régi engedély megújítása és az új engedély kiadására irányuló kérelmeket külön beadványban kell előterjeszteni.

A fegyvervásárlás megtörténtétől számított 8 napon belül fegyvertartási vagy viselési engedélyért kell folyamodni és a vásárlási engedélyt vissza kell szolgáltatni.

Lőfegyverek és lőszer árusításának, üzletszerű behozatalának, valamint közvetítésének engedélyezésére irányuló kérvényeket szabályszerűen felszerelve és felbélyegezve az I. foku rendőrhatalóságnál kell benyújtani. Az engedélyhez 10 koronás okmánybélyeget kell csatolni.

Debreczen, 1920. december hó 20-án.

Sághy Lajos s. k.
rendőrtanácsos,
a debreczeni m. kir. rendőrkapitányság vezetője.

Platinát

vásárol bármely alakban a platinaszakácsp Dr. Veit Albert, BUDAPEST, VII., Wesselényi-utca 32.

Aranyért, ezüstért, briliánsért

bárkinél többet adok. Órajavitást elvállalok.

Bakacsi Csapó u. 40.
a tűzoltó-laktanyával szemben.

Italok:

Thearumok
Kisüstönfött pálinkák
Asztali és különleges palackozott borok
Cognak, Likőrök

legjobb minőségben legolcsóbban beszerezhetők

AKON-fele pálinkamérés

Hatvan-utca 10. sz.

Ifj. Niházy László

műszaki üzlet :: Hatvan-utca 1.

DEBRECZEN, Püspöki palota

Bejárati H. kapu.

Vízvezetési anyagok és berendezési tárgyak, szivattyúk, gépek és műszaki cikkek raktára.

Világító-, fűtő- és kenőanyagok.

Eredeti porosz köszörűk-

vek. Hitelesített sárgaréz

súlyok állandóan raktáron.

Mindenféle gépeket veszek bizományba is.

Kék zománcedények,

mosófazekak és vasáru-
cikkék legolcsóbban beszerezhetők

FRIED R.

vaskereskedésében
CSAPÓ-UTCA 18. SZ.

Gyermekének

ujjévre

sehol sem talál megfelelőbb és egyuttal praktikusabb ajándékot, mint a

Dr. HEGEDŰSNÉ

Simonffy-utca 2. sz. alatti

Gyermek-divatházában.

Ruházati cikkeket

vegyünk gyermekeinknek!

Zsirt

teljesen pótlo elsőrendű ételolaj

kapható
ULLMANN SALAMON
Kereskedelmi K.-T.

fűszer- és esemegeszta-
lyán, Piac-utca 69. sz.,
Várnegyházzal szemben.

Dollárt

és mindenféle idegen (arany, ezüst és papír) pénzt, román és mindenféle bélyegzésű bankjegyeket legdrágábban vásárol

Rankai bankirodája

Debreczen, Dégenfeld-tér 6.

(Kenyérfiac.) Telefon 209.

VÉNUSZ COSMETIKAI INTÉZET

Széchenyi-u 16. sz. alatt

Foglalkozik kizárólag a cosmetika minden ágával, 10 nap alatt eltünteti a legmakacsabb archör hibákat, u. m. májfoltot, szeplőt, mittessert, pattanást stb. Hajszálatat arc, mell és karról rövid idő alatt kiirt.

Aré-massege jutányosan kapható bérletbe.

Mindenféle bádogos- és vízvezeték szerelési munkát

legolcsóbb napi árban készít

Burglignác

bádogos és vízvezeték szerelő

Csapó-utca 11. Telefon 9-59.

Helyi képviselőmet

átadom oly szorgalmas és agilis kereskedőnek, ki e téren teljes jártassággal rendelkezik. Ajánlatot kellő referenciákkal felszerelve kér:

Berliner Adolf cipész-kellékek és cipőnagykereskedő

Budapest, Róza-utca 98.

Vizkeletesség,

rüh, sümör gyógykezelésére jó hatást szer a szintelen és kellemes illatú **GERŐ-FÉLE**

Boróka-kenőcs

Kapható a következő helyeken: Sas-gyógyszertár, Nap-gyógyszertár, Kosuth-gyógyszertár, Megváltó-gyógyszertár, Arany Egyszaru-gyógyszertár, Mihalevics Jenő-gyógyszertár, Corsó-drogueria, Forgalmi Hatal-szertár, Dr. Rex Ferenc gyógyszeru nagykereskedő, Jóna és Jóna-drogueria.

Készíti a HUNNIA-gyógyszertár

BUDAPEST, IX., Ráday-utca 12. sz.

Meghívó

a Debreczeni Keresk. Alk. Sport-Egylete

folyó év december 31-én este 7 órai kezdettel az „Angol Királynő” kávéház összes termeiben tartandó

Nagy SYLVESZTERI

Táncestélyére.

Zenét RÁCZ LACI zenekara szolgáltatja.

BELEPŐ-JEGY:

Családjegy 3 személyre 50 kor. Személyjegy 20 K és a vigalmi adó.

A terem kellemesen fűtve, Tisztelettel a Rendezőség.

Egy jó családból való

flu tanulónak
az Állatértékesítő Szövetkezetnél felvétetik,
Kossuth-utca 60.

Mindenféle lakatos szakmába vágó munkát

elvállalok.

Új tűzhelyek és kályhák

állandóan raktáron.

FEKETE LAJOS

lakatosmester

PIAC-UTCA 66. SZAM

Tölgyfarönk

1 éves vágású, 200 cm hosszú

15-30 cm vastag, valamint

büfka boksa szén

teljesen száraz, ömlesztve vagon-
tételben azonnali szállításra kapható

Polyánszky Orest tűzifa- és szén-
kereskedőnél Piac-u. 58. Telefon 182.

Fűszer- és gyarmatáru

valamint

mindennemű italárukban

legelőnyösebb

beszerzési forrás

Gyémánt Géza és Tsa

iüszernagykereskedőnél

PIAC-UTCA 58. SZ.

Telefon 13-07.

Villany-berendezéseket

legjutányosabban vállal

Fanta Ernő

világítási vállalata :::

Püspöki palota, Hatvan-u. 1.

Elégett motorokat magasárban vesznek

Elegáns női felöltők

Kostümök

Blousok

Szővet és selyem ruhák

nagyválasztékban

Komlós

divatházában

a Megyeház mellett.

Fűszer- és esemegészta,

továbbá

cukorka különlegességek

nagymennyiségben érkeztek karácsonyra

Rubinstein Béla

fűszer- és esemegekereskedésébe

TELEFON 12-55.

Parlament Borpincészet

Budapest,

VI. Vilmos császár-ut 25. sz.

INTERURBAN TELEFON: 103.31.

Különlegességi palack borok

elsőrendű minőségben!

Vezérképv. Debreczen és vidéke részére

Deutsch Mór

kerületi ügynökség, Piac-u. 58

Gótsch Sándor bankirodája

DEBRECZEN,
Piac-utca 38. sz., I. emelet,
főposta mellett. Telefon 7-95.

Külföldi pénzek,
értékpapírok, I. gatlak-
nok vétele és eladása.

Kölcsönügyletek lebonyo-
lítása. Tőzsdel megbízásokat
legelőnyösebben lebonyolító

Hurkatöltők,

zsiros bődönök és
mindenféle konyhaedények
nagy választékban

Krausz Kálmán
bádogosnál Hatvan-utca 2.

Dr. FLESCHE

SKABOFORM-
Legnagyobb
mennyiségben
KÉNYŐS ÚJBÓL KAPHATÓ!
VIZKETECSÉGET, SOMÓRT, Nem piszkít, szag-
ban, nappal is
ÓTVANT, RÖHESÉGET. hosszúható. Próbá-
legény, nagy légey és
családi adagokban. Bedörzölés utánra való
SKABOFORMPUDER 6 korona.
Kapható minden gyógy- TÖRÖK J. gyógytára
tárban. — Főraktár: Budapesti Király-u. 12.

Férfi és női szövetek

igen olcsón beszerezhető

Teichman Béla

kézműváru nagykereskedőnél
Piac-utca 33. szám
az udvarban.

A legszolidabb bevá-
sárlási forrás

Dávid Ferenc

rövidváru nagykereskedőnél
Debreczen, Hatvan-u. 9.

Dus választék harisnyák,
szetterek és az összes e
szakmába vágó cikkekben.

Fűszer és gyarmatáru nagykereskedésének

dusan sortirozott raktárát
ajánlja n. b. vevői figyel-
mébe jut a nyos árak és
pontos kiszolgálás mellett
ULLMANN SALAMON
Kereskedelmi Részvénytársaság
Piac-utcai 69.
Vámnegyházával szemben.

OLAJMALOM.

A Hajdumegyeri Vasöntőde és Ógyári
Ujvárosi-út 5. szám alatti
ipartelepen kibővítve, hajlók-
kövel felszerelve üzembe-
helyeztetett az

olajmalom.

Mindenmire
olajosmagvak

feldolgozása előnyös feltételek
mellett elvállaltatik. ooo
Telefon: 14-01.

Kina ezüstáru, divatos faconu

arany- és ezüstáru

olcsó szabott áron kapható

Blattner Béla

ékszerésznél
Debreczen, Kossuth-utca 4.

SZILVA

LEKVÁR

MARÓNI

BORSÓ

rzs és mindenmire fűszer-
áruk legolcsóbban beszerezhető

Adorján Jenő és Társ

fűszer- és gyarmatáru nagykereskedő cégé,él,
Piac-utca 83. az udvarban.

Faszén

állandóan kapható

Grünfeldnél
Csapó u. 16. Telefon 982.

WEISZ MIHÁLY és TÁRS

aranyműves és ékszerész.

Elvállal új munkát és javítást.
Pontos kiszolgálás !!
Hatvan-utca 1. sz. Püspöki palota.

DINAMÓKAT ELEKTROMOTOROKAT

minden áramfajtára ked-
vezményes áron szállít,
csereüzemeltetést köt, javításokat vállal
Fehér Miklós Gépgyár r.t.
— elektromos osztálya —
Budapest, V. Váci-ut nyolevan.

Rövid-,

szövött- és

kézműváru

legelőnyösebb és legregibb
bevásárlási forrása

SCHÖN ARTHUR

rövidváru nagykereskedőnél
CSAPÓ-UTCA 4. SZ.
Alapított: 1891.

Linoleum-Áruházban

női, férfi- és gyermek-
harisnyát

ugymint más cikkeket
olcsón beszerezheti

HAAS LIPÓT Linoleumáruházban
Fővárosi József-út 58. Megyeháza mellett.

Legszébben

FESTÉK

minden színre és tisztított
ruhákat, valamint galléro-
kat és ingeket nyolc nap
alatti készítek helyben

Kristály vegytisztító intézet
Batthyány-utca 13. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK

VESEK.

Aranyat, ezüstöt, briliánsokat

legnagyobb áron vesznek
Schiffmann
ékszerész, Piac-u. 67.

Veszek

fehértűmüeket, selyme-
ket, paplanokat, garni-
túrákat, szőnyegeket és
sörmekeket. Kaiser, Piac-
utca 7.

Ólomot,

olajmészöveket, olajmede-
nyeket és más ólomból
készült ócska tárgyakat
magas áron veszünk. —
Cím a kiadóhivatalban.

Misorendű utzálat
nagyobb mennyiségben
veszünk. Aránylatot kér-
jük lapunk kiadóhivata-
lába beadni.

ELADÁS.

Lámpaüvegek
megérkeztek a kap-
hatók vizes-
eladása is. Blattner
Csapó-utca 1.

Eladó

új és használt butorok a
legjobb kivitelűtől a leg-
olcsóbbig. József királyi
herceg-utca 20.

Paplanvárosában
új fehér vatta érkezett.
Selyem, glott, kaszír
paplanok kaphatók és
rendelhetők. Pehely és
gyapjú paplanokat ké-
szítek. Alakítok, frissítok.
Ócska vattát, paplanokat
veszek Debreczeni Lajos
Kossuth-utca 11.

Vastartály

körülbelül 15 hektó ür-
tartalmu és egy elegáns
gyermekkosci eladó
Simonffy-utca 13. szám
alatt. Értekezhetni a ház-
mesternél.

Mindenféle

új és használt butorok
legolcsóbban beszerezhe-
tők Piac-utca 37. (Kis-
templombazár.)

Halószobák,
ebédlők, diványok, olcsó
festett butorok eladók
József kir. herceg-utca 41.

Hencserek,

plüs diványok. Schöberl-
ágyak készen kaphatók
Debreczenszky kárpitos-
nál. Hallköz 8. Diványok-
ból moderne hencsereket
jutányosan készítek.

Kemény fa-

pupa fa- és mindenféle
háló-, ebédlőbutorok leg-
olcsóbban beszerezhetők
Weisznál, Piac-utca 83.

12 személyes

teljes ezüst evő kész-
let eladó. Cím a kiadó-
hivatalban.

Kátránypapír
valódi

Bőrlemez

Múpala

Kátrány

mész, cement,
gipsz, nádfonat,
budaföld és fe-
lyam homok

legelőnyösebb kapható

Bethlen-utca 23.

Elegáns

női cilinderek 500
koronáért és fekete tül-
l estélyi kalap 500 kor.
eladó. Simonffy-ut 17.

Eladó

gyermekjátékok, egy pár
38. és egy pár 35-ös vá-
lódó gummi sárcipő. —
Cím a kiadóban.

Gyönyörű

karácsonyi

ajándékok

dr. Hegedűsné

gyermekdivatházában
SIMONFFY-UTCA 2.

Tiszta

egész éves makulatura
papír (újság) kapható
lapunk nyomdájában.

KERESLET.

Aranyat,

mindenféle ezüstöt, bril-
liantot, gyöngyöt vesz
Steiner Mihály, Hatvan-
utca 2. szám, I. emelet.

Olyan

társat keres gazdatiszt
özvegye, kinek alkalmas
helye van sertés, majos-
ság tartásra és kinek
szüksége van megbiz-
ható szorgalmas szak-
értőre. Egy kevés tőkével
rendelkezzen. Bármily
szerény lakást elfogadok,
cserébe szoba konyhát
adhatok. Cím a kiadóba.

Fűszerszakmában
utazó és helyiügynök
felvétetik Adorján Jenő
és társa fűszernagykeres-
kedő cégé,él.

Főző-mindenes

2 tagu családhoz janár
elsajere jó fizetéssel fel-
vétetik. Cím a kiadóban.

Bor,

szeszesital nagykereske-
déshez tőkével társ ke-
restetik, iparendéjé van.
Cím a kiadóban.

Könyvkötő tanuló
és egy tanuló leány a
Hegedűs és Sándor r.t.
könyvkötészetébe fizeté-
ssel felvétetik. Piac-u. 49.

VEGYES.

Plisse-Gouvre

harangszoknyákból is ké-
szít Farkas Bella, Arany
János-utca 20.

Harisnyafeljelés

3 párból 2 párt, ugyszin-
tén trikóból harisnyát
olcsón, pontosan készí-
tek. Kossuth-utca 58.

Jó

házi koszt kapható. Cím
a kiadóba.

Ingyen vihet akárki
salakot (slagot) Piac-u.
43. számú háztól.

Keresztény

menekült jogszigorló vi-
déken nevelői, helyben
pedig bármilyen állást
azonnal vállal. Címét ké-
rem a kiadóban leadni.

Bálya

ex libris

szükségpénz

Amatőrök Forgalmi
Szövetkezete, Buda-
pest, IV. Magyar-utca 1.
A. 8. sz. készletjegyz. 2 K.
ismertető 8 K. Reflex-
katalogus 39 K. Után-
vétellel nem küldünk. —
Válaszbélyeg.

Francia-ajándékok!

I. Előfűtő kályha.

75% tüzelőanyag megtakarítás!
mely minden kályhára alkalm-
mazható vagy lábakkal felszer-
elve mint takaréktűzhelyeket
lehet használni.

II. Faapritó

mellyel a faaprítás gyerekjáték.

III. Hőkihasználó

alkalmazása mellett hatodrészt
csó kell s a megleget teljesen
kihasználja.

IV. Fa- és szénrechaud,

amelynél takarékosabb főzés
nem létezik.

V. Automata kinaezúst

Cigarettaárca

hygienikus, szép és olcsó.

VI. Kézelógomb,

nem törhet, nem veszhet el.
Ezüstözve és aranyozva.

Kaphatók mindenütt.

Debreceni Kirendeltség Kandia u. 6.
Vidéki képviselők kerestetnek.

SZENZÁCIÓS ÚJDONSAG!

Most jelent meg: BUGYI SÁNDOR

Basahalmán belül sar-
jadzott debreceni mus-
kutály talpigás

IGAZMONDÓ

NAPTÁRA

az 1921-ik éleghyűtőlő esztendőre
temérdek szép teshezálló kippel.

Szerkesztő: SIMON ISTVÁN.

Aki ezt megveszi hőtíg

il, meg oszi olyan okos

lesz tülle, hogy csuda,

mer beletát a jöven-

döbe. Ki van poró-

bálva. A mán bizonyos.

Ára 30 korona 15% telár.

Kapható HEGEDŰS ÉS SANDOR
irodalmi és nyomdai részvény-
társaságnál és minden könyv-
kereskedésben.

Óra- és ókszerjavító műhely
 Hunyadi-utca 12 sz.
 8 nap alatt mindenféle javítást jótállás mellett elkészítik
KOHN MÓR.

Textilárúk!
 Készvétel behozatali Alkalmi vételi barohet és fiandekben
 Állandó nagy raktár.
 Legelőbb bevásárlási forrás!
Amerikai Ruha Áruház
 Budapest, VII. Király-utca 15.

„FRICZI“
KALAPSZALONBAN
 óriási választékban legszebb kalapok kaphatók
 Városházával szemben
 Piac-utca 31. szám

Grünberger és Glück
 fűszer- és gyarmatárú nagykereskedése.
 Telefon 4-75. sz.

Rocsik átalakítását,
 tapacsiroztat, fényezés gyorsan és pontosan készítenek
 Óska kocsikat veszek és becsérelnek
NEULÄNDER
 Erzsébet-utca 18.

Brilliánsért, Aranyért Ezüstért
 bámulatos árat fizetünk
Braun A. és Tsa
 ókszerkészítők
 Piac-u. 28. Passag a Gambrinus mellett.

Fedák, Kürti, Mágnes cipőkrémek
 „Silvia“ ruhafesték, bőrszir, fénymáz gyári főraktár
FLEISCHER MÓR
 nagykereskedőnél, Hatvan-u. 15.

Aranyat, ezüstöt, brilliánsat a legmagasabb árrban veszek
POLLÁK
 ókszerész Piac-utca 79.

DIADAL • Uj találmány! Uj találmány!
 JÓ háziasszony ön? Ha igen, akkor vegyen „DIADAL“ kézi mosógépet, mely hófehérre mossa a ruhát és nem szakgatja, 1/3-od résznyi szappant fogyaszt és csak 25 koronába kerül egy darab. Törvényesen védve. — Viszonteladónak nagy árendemény.
 Kapható BLATTNER JÓZSEF cégnél Debreczen, Csapó utca 1.

Alföldi Takarékpénztár
 Debreczenben, Piac-utca (saját ház)
 a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank affiliált intézete.
 Alapítke 4.000.000 K. Tartalékritke 3.800.000 K. Betétállomány 40.000.000 K.

Foglalkozik:
 Külföldi átutalásokkal.
 Idegen pénznemek vételével és eladásával.
 Jelzálogkölesönök adásával.
 Folyószámla-előlegek és Váltóhitelek nyújtásával.
 Értékpapírok adás-vételével.

Elfogad betéteket
 takarékpénztári könyvecskére és csekk-számlára, továbbá perselybetét mellett.

Saját áruraktárában
 beraktároz árukat s azokra mérsékelt feltételek mellett előleget nyújt.

Leszámítol tárcaváltókat.
 Safe-deposit (Magán letét-rekeszek).

Affiliált intézetei:
 Gazdasági Bank Rt. Hajdusoboszlón, Kabai Takarékpénztár Rt., Nádudvari Takarékpénztár Rt., Hajdunánási Gazdasági Bank Rt. és Nagykárolyi Ipar- és Kereskedelmi Bank Rt.

A SZÓDÍ ÉS RÖTDMÁI
 (gyűjteménycsopiac) szereshetők be.
és szövő-pamutok, horgoló-cérmák, harisnyák, szabó-kellékek legelőcsőbban

Mindentféle rövidárú, kötő- és szövő-pamutok, horgoló-cérmák, harisnyák, szabó-kellékek legelőcsőbban

Karácsonyi cukorkák Csokoládé figurák
Tersőtemény Likőr Cognac Pezsgő
 és mindenféle csomegeárú a legelőcsőbb árrban beszerezhetők
DARVAS csempészletében
 Főposta mellett.

Férfi és fiu szőrme és szövet sapkák
 megrendelésre 24 óra belül készülnek
SAPKAGYÁRTÁSI VÁLLALAT
 Szechenyi-utca 10 szám, Debreczen.

!! Kereskedőknek fontos !!
 Mielőtt harisnyaszükségletét fedezi, ökövelon látogassa meg az ország legnagyobb gyári lerakatát
HARISNYA GUTTMANN É PÉKETE
 cégnél Budapest, VI. Bék-tér, Ankerpalota.
 Eladás csak viszonteladónak.
 Áránálattal készséggel szolgálunk.

Legszébb karácsonyi ajándék
 saját készítésű bóröndök, kézi táskák, Retikülök, Pénz-mellőreok és bóröndszervetők kaphatók
FEUERMAN bóröndös
 Piac-utca 44. sz., az udvarban.

Saját érdeke,
 mielőtt rövid, kötött szöveget, norinbergi és paptrárúknban szükségletét beszerezné,
 az árak felől érdeklődjön
CSILLAG ADOLF
 rövidárú nagykereskedésében Debreczen, Bádagos-utca 1. sz.
 Állandó nagy raktár pipa és dohányzó kellékekben, cigarettapapírok és hüvelyekben, diszmut és galanterie cikkekben választékos nagyraktár. Cérmáruk legelőcsőbb bevásárlási forrása.
 Állandó alkalmi vetelek nöl, férfi és gyermek harisnyákban, zsebkendőkben és szallag árúknban.
Az árak felől személyesen tessék meggyőződni, szolid és pontos kiszolgálás.

Herskovics József

**bőr- és
cipésszakkellékek
kereskedése**

Piac-utca 70. sz.

Ajánlja állandó frissen
szortirozott raktárát nagybecsű
vevői figyelmébe.

MAGA HAMIS

BENEDIKT JENŐ ékszerész,
Verbőczy-utca 2. szám. (Iparkamara-épület)

fogakat, briliánst,
aranyat, ezüstöt a
legmagasabb napi
áron adhat el. —
Ékszerék, órák nagy
választékban. — Első-
rendű saját javító-
műhely. — Ugyanott
Brüsch régiségkereskedő.

**Alakittassa
KALAPJAIT
Széll és Rósnál
Piac-u. 63.,
ahol a legújabb divat szerint
gyorsan és pontosan elkészül.**

'TURUL' Ingatlanforgalmi Iroda

Debreczen, Szent Anna-u. 29. I. ajtó. Telefon 178.

Elkelt: a Burgondia-utcai részben levő Domb utca 4. sz. ház.

A Nap-utcán hatalmas szép
nagy modern ház azonnal eladó.

Kabán jóforgalmu vendéglő, ká-
véház teljes felszereléssel, épü-
lettel együtt azonnal eladó.

A fűtőház háta megett levő Boldog-
falvakert Gázgyár-utca 4. sz. ház
közvetlen a Killer butorgyár mellett
azonnal eladó. Van rajta 2 szoba,
2 konyha, 2 kamara, nyitott jövizű
kut, cca 380 m²-es területtel. Az épü-
let cserepell és bádoggal van fedve.
Vétel esetén 1 szoba konyha május
1-én át lesz adva.

A vágóhid háta megett a Bihari
telepen. A sorompótól 2 perc-
nyire levő Lahner-utca 4. sz.
alatt 4800 m²-es pusztaföld és
ugyanott 1600 m²-es szőlő van
eladó. Az eladási feltételek iro-
dánkban bármikor megtekin-
tetők.

Ha gyorsan és díjmentesen akarja eladni házát, úgy forduljon teljes biza-
lommal irodánkhoz, hol hivatalos órák alatt d. e. 9-10, d. u. 3-5
óráig mindenkor rendelkezésére állunk ügyfeleinknek.
Keresünk megbízóink részére házakat, földeket, akác- és tölgyerdőket.

**Csokoládé Cacao
Dessertek Tea
Likőrök Rum**

mindenféle esemege és felvágottak
a legolcsóbb árban beszerezhetők

Burg Sámuel
fűszer és esemege üzletében,
Csokonai-színházzal szemben

Állandó raktár finom női
és férfi szövetekben,
vásznak, schiffonok és
sephirekben

Stark Sándornál

Piac-utca 7. szám.

**Magánjáró át-
alakítások.**

Autogén-heggesztés.
Autó-motor és minden-
nemű gazdasági gép-
javítások. Kisebb
malom-szerelések.

VÉRTESSY TESTVÉREK

HATVAN-UTCA 58. SZÁM.

KERTÉSZ JENŐ

divatruháza

Ferenc József-ut 19.

Nagy választék férfi és
női fehérneműek, sefi-
rek, vásznak, kreton
és gyapjuszövetekben.
Szabókellékek.

Menyasszonyi
kelengyék.

!!!

!! Szolid, olcsó árak !!

**Fűszer-
és gyarmataruban**

viszonteladónak legelőnyösebb
bevásárlási forrás

Friedmann és Asztalos

fűszer- és gyarmatárú
nagykereskedőknél
Széchenyi-utca 8. sz. — Telefon 9-35.

Könyvtárakat

és egyes műveket is
legmagasabb áron
vásárol

Aczél Henrik

modern antiquáriuma
Első Takarek-palota

Kívánatra házhoz me-
gyek megtekinteni.

Pénzt azonnal küldöm!

Még ma küldje el

újraoltott levélben, becsüdhatalmas írórt
hamis fogait. Használ-
ható
darabonként 50 K-t fizetek, a többi
ajánlva visszaküldöm. Olvasható pon-
tos címet kérek. Leírásomat küldje.

WOLF JÓZSEF

Budapest, VII., Dob-utca 58.
Pénzt azonnal küldöm!

Bélyegzőgyár

és vésőintézet

PAULO I.

Telefon: 13-65.

Elismert legolcsóbb,
legsolidabb bevásár-
lási forrás

Leitner és Römer

rövidára nagykereskedés
Hatvan-u. 2. Telefon 3-99.
Dus választék.

Kováry és Altman

szűcsök,

Piac-utca 42. az udvarban,
ahol mindentéle szörme dolgok
átalakítását és javítását a leg-
újabb divat szerint pontosan
eszközlük.

Ostromolják a hölgyeket!

Támadják az urakat!

Mindenki csak azt szeretné
tudni, melyik az a cég, a
mely oly szépen

mos . . . vasal

tisztít . . . fest

sőt szörmet és bőrt.

Nos én megszúgom. Fééé a

„K Ö Z P O N T I”

Belmofutó és vegytisztító intézet Varga-u. 1.

Minden 8 nap alatt készül el!

WEISZ SALAMON

fest, tisztít

legolcsóbb árak mellett. Arany

János-utca 9. szám alatt.

Gyász esetén 24 óra alatt.

Szt.

Pál-Gyógyintézet

Debreczen, ref. Egyházpalota.

Rendelés egész nap.

Tüdőbetegek, asthmások,

idegbetegek, rheumások,

bőrbajosok, nemibetegsé-
gek s minden más chro-
nikus bajok gyógykeze-
lésére, az összes termé-
szetes gyógytényezővel
felszerelt intézet.

Felelős szerkesztő:

Dr. HEGEDŰS LORÁNT.

Kiadó:

HEGEDŰS ÉS SÁNDOR

irodalmi és nyomdai részv.-társ.